

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
mindent következőnél 16 fillér.

Ryiltér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szerda, augusztus 18.

Mal számunk főbb közleményei:

- A krétal bonyodalom.
- Megszökött a kis színész.
- Szalvátor főherceg és a ravasz szállodás.
- A színész ékszerai.
- A fiumei bankrablás.
- A nagyszívű vasutas.
- Nyár van.
- Ahol a négy orosz lakott.
- Stefánia sajtópöre.
- Elfogták az eperjesi rablógyilkost.
- Amerika — Balatonbogláron.
- Az erkölcsös Budapest.
- Az ottint p imadonna.

Az új kormánypárt.

Arad, augusztus 17.

A politikai vakációt sohasem kell olyannak tekinteni, hogy a vakáció ideje alatt mindenféle politikai mozgalom szünetel. A politikában soha sincs szünet. Legfeljebb csak látszólagos szünetek vannak. A politika titkos gépezetei mindig mozgásban vannak s az ilyen vakáció csak arra jó, hogy a politika vezérei előkészítsék a munkát a legközelebbi kampányra.

Ha ez így van általánosságban minden időkre, kétszeresen áll ez a mostani vakációra. Hasztalan olvasuk, hogy az egyik miniszter itt, a másik miniszter ott pihen, mert ez a pihenés nem a vakáció nyugalma, hanem alkalom szerzése olyan munka előkészítésének, amelyet ezek a miniszterek rendes napi munkájuk között elvégezni nem tudnak.

Folyik a munka bent és kint egyaránt. Készülnek az őszi kampányra

a miniszterek, a pártvezérek és a pártárnyalatok vezérségre törekvő hangadói egyaránt. Hiszen halljuk is egyik-másik helyről, hogy gyűléseket tartanak, konferenciáznak, de nagy családás lenne, ha azt hinnők, hogy ez a hivatalos politika.

Ezeknek a mozgalmaknak a hivatalos politikához alig van közük. Legközelebb Szegeden tartanak nagygyűlést az önálló bank mellett. Ezek a jelenségek kétségtelenül figyelemre méltók, azonban csak jelenségek, amelyek mögött egészen más jellegű munka folyik. A szegedi és ehhez hasonló mozgalomnak is csak kontra-karrirozási törekvések a hivatalos politika azon munkája ellen, melylyel az őszre új politikai alakulatot akarnak létesíteni. Bármiként hányjuk-vetjük is a kérdést és bármiként akarják is szépitgetni és leplezgetni a valót, igen jó helyről jött információnk nyomán megirhatjuk, hogy a politikai helyzetből való kibontakozásnak csak két útja van és pedig: új alakulás, vagy a képviselőház feloszlata.

Sokszor megiródott, hogy a képviselőház legközelebbi feladata a választói reformról szóló törvény megalkotása. A király követeli a paktum feltételének betartását s a koalíció mai vezérei elismerik, hogy ez nekik morális kötelességük s be is akarják ezt váltani, de a mostani pártviszonyok mellett ennek a beváltása teljes lehetetlenség, mert a koalíció többségében szakadás állott be a bankkérdésben, amely időközben eltolódott

ugyan, de oly sebeket ütött a koalíció egységén, hogy a koalíciónak mai összeállításában arról beszélni sem lehet, hogy az általános választói jog simán keresztülvihető legyen abban az alakban, ahogy azt Andrássy Gyula gróf tervezi. Szükséges tehát egy új többség, amely legalább abban egyetemes tudjon lenni, hogy az általános választói jogot valamely megállapított formában keresztül fogja vinni. Ezt a többségi pártot első sorban a képviselőház mai tagjaiból keresik. Erre vonatkozik az a munka, melyet Kossuth, Andrássy és Apponyi együtt folytatnak.

Az ő tervük, az alkotmánypártból és a függetlenségi pártból csinálni meg ezt a többséget. Ennek azonban útját állják a Justh és Holló csoport tagjai, akik kategórikusan követelik, hogy az általános választói jogot kizárólag a függetlenségi pártból álló kormány csinálja meg.

Már most a megoldás lehetősége, vagyis az új többségi párt alakulása attól függ, hogy a két csoport közül melyik tudja a többséget biztosítani. De a többségnek valóban többségnek kell lennie, mert ideig-óráig tartó és néhány szónyi többséggel nem lehet nekiindulni egy olyan választói reform megcsinálásának, melynek kétségtelenül erőteljes ellenzékét fogják képezni a nemzetiségiek, a horvátok, a balpárt és az új alakulásban részt nem vevő secessio.

Ugy-hirlik, Wekerlének meg van az erre vonatkozó terve és a vakáció

Az arcmasször.

— Egy asszony siralmi. —

Irta: Kelemenné Zathureozky Berta.

Rekkenő meleg van; a mi kis városunk utcáján fuldokolva vánszorognak az emberek. Fuldokolva a nagy portól, amit a robogó automobilon, kocsik és szekerek — a vizet csak eső alkalmával látott utcákon — felvernek.

Besötétített hűvös kis budoáromban pihenőt tartok. Kezemben egy újság, szokásom ellenére a hirdetések rovatát olvasom.

„A női szépség — írja nagy betűkkel a hirdetés — valódi kincs és hatalom. A haza bölcsé, Deák Ferenc is azt mondotta: a nőnek erkölcsi kötelessége, hogy szép legyen. Saját érdekében mindenkit felszólítok, hogy igyekezék csalhatatlan módszeremet, a masszázsszal összekötött aregőzfürdőt megpróbálni.” stb.

Elgondolkozom az olvasottak fölött; milyen jó is annak, aki szép. Isten bizony rám is elérne egy kevés.

Szegény nagyanyám annyira puritán módra nevelt, hogy lány koromban még a pudert, ezt az általánosan használt, ártatlan szépitőszert sem ismertem.

Férjhezmenetelem alkalmával az ismerősök és rokonok különböző emléktárgyakkal leptek meg. Postán egy kis csomagot kaptam; két doboz puder volt benne, következő felirással:

„Piros arcszin ellen melegen ajánlja Anonimusz.”

Az a megszökött arcszin még két nűánszszal sötétebb lett. Azonban a jó tanácsot megfogadtam.

Nagyanyámnak is voltak ártalmatlan házi-szerei, úgymint: az ecetes tej, bodzavirág-víz, stb, de e szerek csak konzerváltak, nem szépitették meg rohamosan az arcbőrt.

Ez eszmefuttatások közben erős kopogást hallok.

— Szabad! — kiáltom. Az ajtó gyorsan kinyílik és berohan rajta egy sajtásnő alak. Sárga, pergamentszerű, beesett arc, amely át meg át van hálózva különböző hosszúságú függőleges és párhuzamos ráncokkal. Egy eleven telegráf- és telefontelep. Termete póznához hasonló; minden mozdulatnál csak úgy zörögnek a osontjai.

E gyönyörű alak kellemes vigyorgással elem lebben.

— Én Koffainé vagyok; foglalkozásra nézve: arcmasször. Abban a tudatban, hogy nagysád e szép kis város társadalmának vezéresillaga, a szegények és elhagyottak nevetője, a kereskedelem és kultúra nemes terjesztője, vezetője, egész bizalommal jöttem nagysádhoz azon alázatos kérelemmel: méltóztasson engem is szíves pártfogásában részesíteni. Első sorban méltóztasson megengedni, hogy a szépités te-

rén elsajátított csalhatatlan módszeremet nagyságos asszonyomom kipróbálhassam. Hogy e téren is méltó vezéresillaga lehessen e város társadalmának. Kérem: itt vannak a bizonyítványaim, több doktor által kiállítva. Egy évig voltam az ő jobb kezük, segítőtársuk. Ez év alatt sok diszkrét természetű utókba lettem beavatva. Kérem, mi átfurmáltunk parafin segítségével csunya orrokat klasszikus szépségűvé. Még a nagy szájon is lehet segíteni...

— Elég, elég; mindezt elhiszem! — mondom rémülten, mivel e csontorgona sovány kezével folyton az orrom körül gesztikulált.

— Midőn születésem előtt a tulvilágon a szépséget osztogatták, attól való félelmemben, hogy rólam megtalálnak feledkezni, addig kiabáltam, hogy: nekem is tessék, míg orr és szájdolgaiban kissé sok is jutott a jóból.

— Teljesen meggyőződött csalhatatlan módszeréről, — folytattam tovább, — de nem vagyok hálандó próbát tenni.

— De miért?... Hisz igaz, hogy nagysád eléggé szép... de... azért mégis!... — mondá impertinens mosolylyal.

— Tudom, hogy nem vagyok szép, de nem szeretném magamat esetleg elrutittatni.

— De kérem, ha rám bizza magát, az én kezeim között pár nap alatt isteni szép arcbőre lesz; ez pedig a nőnél fődolog... Azonban, mégis — mondá veszedelmesen közeledve, —

pen arra szolgál, hogy ennek a tervnek a többségét biztosítsa. Vannak azonban olyan értesüléseink is, amely szerint a Justh és Holló csoport lezsereléséről beszélni sem lehet. Már most, ha ezek olyan nagy secessiót csinálnak a koalícióból, hogy magukkal visznek ötven-hatvan embert, abban az esetben nem lehet megcsinálni az új többséget, az új többségi pártot és nem marad más hátra, mint hogy a parlamenten kívül álló miniszterelnök deignálásával az országgyűlés feloszlatassék és a választói reform megcsinálásának egyetlen programjával új országgyűlés hívassék egybe.

Azok nagy tévedésben vannak, akik ezen a parlamenten kívül álló miniszterelnök vezetése mellett folyó választásnál azt remélik, hogy a jelenlegi politikai alakulat többsége fog visszakerülni. Nagy tévedésben vannak, mert a választást vezető új kormány meg fogja találni az érintkezést Kossuthal és pártjának ama tagjaival, akik Kossuthnak feltétlen hívei és akik a választói reformnak egy eleve megállapított tervezetét elfogadják, úgy, hogy azután az új választás nyomán olyan Kossuth-párti többség fog bekerülni, mely a választói reformnak Kossuth Ferenc által is elfogadott formájához a többséget feltétlenül biztosítja. Vagyis, ha új választás lesz is, az új választás feltétlenül Kossuth-párti többséget fog ugyan hozni, de ennek a Kossuth-párti többségnek egészen más képe lesz s ez azután már valóban egységes lesz, mert Kossuth Ferenc-től hivatalos jelöltséget csak olyan jelölt kap, aki a jövő országgyűlés programját elfogadja abban az alakban, amint azt még a választás előtt meg fogják állapítani.

Igy a parlamenten kívül levő s a választást vezető kormánynak ugyszólván csak a pacemaker szerepe jut azzal a feladattal, hogy csinálja meg az utját az egységes Kossuth-pártnak

s az ebből a pártból alakítandó kormánynak. Így fog azután megalakulni az új kormánypárt egyelőre csak az új választói törvény programjával, de későbbre azzal a hivatással, hogy a kormánypárt állandóságát biztosítsa — ha tudja . . .

A szegedi függetlenségi gyűlés. Szegedről jelentik: Arra a népgyűlésre, amelyet az alföldi függetlenségi pártok szövetsége a délvidéki pártszervezetek bevonásával augusztus hó 22-én Szegeden az önálló bank ügyében rendez, serényen folynak az előkészületek. Hétfőn Lázár Zoárd, Gotthard Sándor, Zachariás János, Kardos Samu, Baloghy Ernő, Váradi Imre, Tutsek Sándor, Holló Lajos országgyűlési képviselők jelentették, hogy küldöttség élén résztvesznek a nagygyűlésen. Becsei Károly országgyűlési képviselő elnöklésével a száztágu előkészítő bizottság naponta ülésezik, hogy a napról-napra szaporodó jelentkezéseket elintézzék. A tüntető gyűlésen Kecskemét, Nagykőrös, Félegyháza, Szabadka, Zombor, Baja, Nagykirinda, Nagybecskerek, Arad, Makó, Hódmezővásárhely, Szentes és Csongrád városok, valamint az összes szomszédos megyék függetlenségi pártjai képviseltetik magukat. A nagygyűlésen, amely vasárnap délelőtt 10 órakor a Klauzál-téren a Kossuth-szobor előtt lesz, Becsei Károly orsz. képviselő mond megnyitó beszédet. Koszó István dr., a szegedi függetlenségi párt elnöke terjeszti majd elő a határozati javaslatot, amelyet az összes pártszervezetek elnökei irnak alá és amely az önálló nemzeti banknak 1911-re való felállítását követeli. Ezután — ha jelen lesz — Justh Gyula beszél, majd Holló Lajos és utána a vidéki küldöttségek szónokai.

Fővárosi tudósítónk jelenti: Justh Gyula, a képviselőház elnöke, aki ma átutazott Budapestre, délelőtt Bánffy Dezső báróval hosszas tanácskozást folytatott. A mai megbeszéléseknek nyomuk lesz majd a felvonuláson, melyet Justh, Holló és Batthyány a szegedi gyűlésre terveznek. Bánffy, mint hírlík, a Holló-csoporttal való együttműködés lehetőségének módozatait keresi.

A krétai bonyodalom.

A békitő nagyhatalmak.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 17

A krétai védőhatalmak folytatják békitő-akciójukat úgy a portánál, mint az új görög kormánynál. Bár pozitív eredménye még mindig nincs a nagyhatalmak közbelépéseinek, a helyzet ma már kevésbé feszült. Megegyezés azonban mindaddig nem lesz, míg Görögország nem adja meg a porta által kívánt nyilatkozatot.

Mai távirataink itt következnek:

Konstantinápolyból jelentik: Megbízható hírek szerint jelenleg a krétai védőhatalmak között közvetlen tárgyalások vannak folyamatban egy új komoly lépés ügyében, melyet a védőhatalmak a portánál a krétai ügyben a legközelebb átnyújtandó kollektív jegyzék alakjában tenni szándékoznak.

Londonból táviratozzák: A Pal Mall Gazette jelenti: Jól informált görög részről az a jelentés érkezett ide, hogy *Krétában a szélső-rebellis párt engedett a mérsékeltnek és így a görög lobogót önként el fogják távolítani.* Hivatalosan az angol kormány nem kapott értesítést.

Szalonikiból táviratozzák: Az ifjútörök bizottság azon fáradozik, hogy a görög áruk bojkottját az összes török kikötőkre kiterjessze.

Berlini távirat jelenti: A szalonikii új török bizottság mindent elkövet, hogy a görög hajókat valamennyi törökországi kikötőben bojkottálják. A szalonikii kikötőbe érkező görög hajók a bojkott következtében kénytelenek visszafordulni.

Konstantinápolyból jelentik: A védőhatalmak itt és Athénben újból mérsékletre intették a kormányokat. A nagyhatalmak kollektív jegyzéket intéztek a portához, melyben kijelentik, hogy az új rendszer iránt való szimpátiájuk jeléül megszüntetik *Macedóniában a pénzügyi ellenőrzést.* Az osztrák és magyar nagykövet már értesítette a portát, hogy *Ausztria-Ma-*

egy kis operációra lesz szükség. Ime, kérem, itt vannak ezek a bőrakták, mit miteszsernek is neveznek; elrontják, elosufítják még a legszébb arcot is. Ezeket okvetetlen el kell távolítani.

Fentnevezett izék az én erősen kifejlett szépérzékemet is bántották. Kezdetem kissé puhulni. Az én hölgyem ezt látva, tovább beszélt:

— Tessék csak rám nézni! Pár évvel ezelőtt egyike voltam a legcsunyább asszonyoknak; beesett arc, halánték és lám, — mondá szemérmes pirulással, — mit műveltek belőlem a parafom befecskendezések által. Tessék csak megtapintani; ezt meg nem engedném másnak.

Tényleg az arebőr alatt valami keménység felét éreztem.

— Teremtő istenem, milyen lehetett e nő a parafom-kúra előtt! — gondoltam magamban.

— De mit szól majd hozzá a férjem — mondoitam utolsó ellenvetésképpen.

— Egyszerűen: rászédjük a házizsarnokot — felel vigyorogva.

— Kérekem magamnak az ilyen megjegyzést; nálunk köztársaság uralkodik. Férjem a köztársaság feje . . .

— És nagysád a koronája! — szól bele az én hölgyem udvariasan.

Addig, addig beszélt, míg beleegyeztem, hogy másnap reggel eljöhök. Reggel nyolc órakor megérkezik Koffainé; egy hordár jókora szekrényt cipel utána. Letéteti a zöld lakkal

bevont asztalkámra. Egész otthonosan érzi magát; toaletthez fog, fehér kötényt köt, ritiküljéből előszedi a mesterségéhez tartozó műszereket.

A szekrény három oldala füveg, a negyedik nyitott. A hölgy meggyújtja a spiritalámpát és megnyitja a gőzt bebocsátó szelepeket.

Mindez előkészületeket bizalmatlanul nézem.

— Kérem, tessék bedugni fejét a szekrénybe, — mondja Koffainé.

E percben lép be férjem.

— Hát ez mi? — kérdi tőlem bámulva.

Én tornyát-baranyát összebeszélek; végre is tréfásan előadom, hogy szépülni akarok.

— Ugyan, miféle hiuság ez? Maga nekem így is elég szép!

— Persze, mert maga is úgy van vele, mint az Ezópusz állatmeséiben előforduló bagoly: szépnek találja a saját családját. De más nem ilyen szemekkel néz ám!

— Jól van, jól; tőlem csinálhat, amit tesz; nem szólok bele.

Ezzel megkezdődik a kúra. Fejemet beékeltek az üvegszekrénybe; a kinyitott szellentyük teljes működésben voltak. A gőz mind erősebb, erősebb lett. Férjemmel farkasszemet nézünk, ő künn, én a kasztniban. Az arcomon, orromon csak úgy csurgott a veríték. Igazi kínos állapot.

— Éitelkeit muss leiden! — szellemes-

kedik a masször, megnyitva beszélőképessége szilipjeit.

Férjem idegesen ugrik föl.

— Ha már olyan csalhatatlan a módszere, szépítse meg először is saját magát s hagyjon békét azoknak, akik nincsenek rászorulva, érte?

Erre fogai között holmi „vén majomról” elmélkedve, mérgesen becsapja maga után az ajtót.

Kiszabadultam a rabságból; az arcom szinelilába hajlott; természetből göndör hajam a halántékhoz tapadva; siralmasan néztem ki.

Szó nélkül engedtem át magam a további műveleteknek. Az én hölgyem egy óra hosszággyurt, vasalt, simított az arcomon. Orromat valamely szappannal kente be . . .

— Tessék ezt rajta hagyni holnap reggelig, — szól és elszellett.

Reggel alig virradt, már szokásom ellenére talpon voltam. Első volt a tükör, gyönyörködni akartam a saját szépségemben. Midőn megláttam magam benne, felsikoltottam a rémülettől. Körül nézek, mint Rip-Rip a harmadik felvonásban: egyedül vagyok.

A tükör egy teljesen idegen, felpuffadt arcot mutat; amely egy helyen citrom, más helyen narancsszinben játszik, az arc közepén egy orr; egy orr, amelyről külön fejezetet kellene írnom. Olyan szép nagyra van dagadva, mint egy érett uborka és nincs a vörös sziniskálá-

gyarország a pénzügyi ellenőrzésre kiküldött megbizottait visszahívta. Oroszország a porta megfelelő értesítése után követni fogja Ausztria-Magyarország példáját.

A színésznő ékszerei.

Meszlényi Adrien betörőjét elfogták.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 17.

Az Aradi Közlöny megírta a minapában, hogy Meszlényi Adrien budapesti színésznőnek Rákóczi-uti lakásából titokzatos módon eltűnt egy csomó ékszer. Az ékszerek teljes értéke, amint ezt utóbb megállapították, 52.000 korona volt. Az egyik tolvajt, amint azt már megírtuk, el is csípték Löwinger Aladár 22 éves lakatossegéd személyében, aki azt vallotta a rendőrségen, hogy ő a bűnténynek az áldozata csupán, a lopást nem is ő irányította, hanem egy másik, aki kitűnően ismerte a színésznő lakásviszonyait, tudta, mikor legalkalmasabb az idő a betörésre, ezt megvárta és az elfogott Löwinger segítségével megcselekedte a bűnös, de hasznos cselekedetet.

A rendőrség kutatott a nagy ismeretlen után, míg végre elcsípte őt — Gleichenbergben.

A tettes Fischer Gyula, egy 22 éves foglalkozás nélkül való kereskedősegéd, akit a budapesti főkapitányság intézkedésére fogtak el Marienbadban.

Fischer elfogatásakor ezeket jelentette ki a rendőrtisztviselő előtt:

— Tudom, hogy bűnös vagyok, de van egy nagy mentségem. Becsülettel dolgoztam tavalyig, amíg birtam a betegséggemmel. Amíg meg nem lepett a tüdővész, amely megrokkantott és munkára képtelenné tett. Egyedül álltam a világon és én, a magammal tehetetlen, egy törődött, öreg asszonynak voltam a támasza. Két ut állt előttem. Vagy meghalni, — mindegy, akár a kór, akár egy revolvergolyó ölt volna meg — vagy tengődni tovább. Az utóbbit választottam, mert nem voltam olyan gyáva, hogy egy gyöngé asszonyt az utolsó reménységétől is megfoszjak. Mint segéd gyakran föl jártam Meszlényi Adrien kisasszonyhoz és ismertem a lakás zegét-zugát. Tudtam, hol tartja az éksze-

nek az az árnyalata, ami e bámulatos orrban ne jelentkeznék.

— Hisz ez nem is orr, hanem valóságos orrmány! — kiáltok fel kétségbeesetten.

E percben lép be a masször.

— Ide nézzon, mit csinált belőlem! Adja vissza a régi orromat! ... A régi orromat akarom! — ordítok magamon kívül dühömben.

— De kérem ... igazán ... nem tudom ... finom arcból ... tulérzékenység, — dög, reszkette a félelemtől. Fél szeme az ajtón. — Tessék csak rám bizni magát ...

— Takarodjék ki innen! Pusztuljon a szemem elől! ...

Perc alatt elillant, mint a kámför. Az én jó uram fejcsóválva nézte e jelenetet.

— Hát kellett ez magának? — mondá csendes szemrehányással.

— Oh, szivem, ne bántson! Inkább segítsen rajtam: hogy viszem én sétálni ezt az orrot! ...

Alig ejtettem ki e szavakat, már becsoszogott az ajtón a mi jó öreg házi orvosunk.

— Bizony, bizony, ez az orr tulajdonosa kétheti szobafogságot kap.

Jó, hogy csak ennyivel értem be.

Székelesen mondva: „csakhamar visszakapám az emberi ábrázatomat.”

Hölgyeim, óvakodjanak a vándor arcmasszőröktől!!

reit és tudtam azt is, hogy a lakást mikor találom teljesen őrizetlenül. Ezeket a félórát felhasználtam arra, hogy elkövessem csunya tettemet. Nem gondoltam akkor arra, hogy még nagyobb baj lesz ebből, mintha elpusztulok. Lázban voltam, az anyám képe lebegett előttem, mintha azt mondta volna: „Gyulám, milyen szerencsétlenek vagyunk mi ketten.”

A gleichenbergi rendőrhatalóság intézkedett, hogy Fischer Gyula egészségi állapotát megvizsgálják. Felküldik Budapestre, ahol pályafutásának ezt a szomorú stációját bizonyára a rabkórházban kezdi meg.

Stefánia sajtópöre.

Az udvarmester fizetése miatt.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 17.

Nem mindennapi sajtópör iratai kerültek most a budapesti büntető törvényszék vátanácsa elé. A pörben három panaszos van: Stefánia volt főherceggasszony, Lónyay Elemér gróf és Zeppelin gróf, Lónyayék volt udvarmestere, aki különben testvére a kormányozható léghajó híres föltalálójának.

A sajtópör előzményei érdekesek. Amikor Lónyay grófék oroszvári birtokukról, amelyen hónapokig tartózkodtak, fölköltöztek Bécsbe, természetesen Zeppelin gróft is magukkal akarták vinni. A gróf azonban kijelentette, hogy addig nem megy, amíg meg nem kapja a fizetését, amelyet már több mint egy éve nem folyósítottak neki. Ebből nagy viszály keletkezett a Lónyay grófi pár és Zeppelin között, aminek az lett a vége, hogy az udvarmester ott hagyta állását.

Mindezeket Bécsben Zeppelin gróf elmondta a *Neue Freie Presse* egy neves író-munkatársának, akivel baráti viszonyban volt.

— Ird meg ezt a *Pressé*-be, — kérte a gróf az író.

— A *Presse* nem adja ki, — felelte emez — hanem majd megírom a *Pester Lloyd*-ba.

A bécsi író azonban előbb fölkereste Lónyay gróft és Stefánia grófnét, akiket megintertvjuolt ez ügyben.

A három intervjuból aztán kiderült, hogy milyen gazdálkodás folyt az oroszvári kastélyban. A cikkben a Lónyay-pár Zeppelin ellen nyilatkozott. Elmondták, hogy hanyag volt és Stefánia grófnővel szemben tulságosan tolatkodó. Éppen azért föl is mondtak neki, a fizetését pedig azért nem adták ki, mert sok kárt okozott és szerződést szegett.

Zeppelin viszont azt hangoztatta, hogy Lónyay gróf és neje formálisan becsapták őt és anyagilag érzékenyen megkárosították. Ez a három intervju megjelent a *Pester Lloyd*-ban. A cikk nagy föltűnést keltett. Lónyayék és Zeppelin is megbánták nyilatkozatukat, s miután másként nem tudták jóvátenni hibájukat, hát kölcsönösen sajtópört indítottak a *Pester Lloyd* cikke miatt.

Megindult a vizsgálat, amelynek folyamán lefoglalták a *Presse* munkatársának kéziratát. Ezzel azonban nem sokat értek, mert írója nem magyar honos és így nem vonható felelősségre. Ezért a *Pester Lloyd* felelős szerkesztője, Schiller dr. ellen folytatták az eljárást rágalmazás és becsületsértés vétsége címén. A vádirat ellen a szerkesztő ügyvédje kifogásokat adott be a vádtanácshoz, amely legközelebb határoz az ügyben.

Szalvátor főherceg és a rapasz szállodás.

Lefoglalják a fényképeket.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

A veszedelem nem nagy, mert nem valamennyi arcképét foglalják le Lipót Szalvátor főhercegnek. Csak azokat, amelyeken a főherceg együtt látható Hillinger-rel. Hogy ki ez a Hillinger és hogy mint kerül egy fényképre Lipót Szalvátorral, mindjárt megmagyarázzuk.

Hillinger Lugoson a „Korona“-szálloda tulajdonosa. Ez még nem volna baj. De az már kissé kellemetlen és különösen a lugosiak szerint megbotránkoztató, hogy Hillinger ezelőtt másfajta szálloda gazdája volt. Olyan szállodáé, amelyet inkább két koronának lehetne nevezni és ahol minden szoba mellé egy finom, egy kedves, egy elragadó szobaleány jár. Nos hát, Lugoson meglehetősen sokan járnak Hillinger régi, azóta még jobban kibővült üzletébe, de a „Korona“-szállodát elkerülik. Annyira, hogy Hillinger a csendes bojkott miatt már majdnem kénytelen volt fölhagyni új vállalkozásával.

Most egy éve aztán, a tavalyi hadgyakorlatok idején kapóra, illetve Lugosra jött Hillingernek a főherceg. Hillingernek jött, mert nem lévén Lugoson külön szálloda, kénytelen volt a „Korona“-ban elfoglalni néhány szobát. Képzhető a szállodás öröme. Hogy a rehabilitálása még teljesebb legyen, alaposan föl akarta használni a főherceg érkezését. Tette pedig ezt a következő módon:

Fényképész állított az élelmes Hillinger a főherceg erkélye alá az utcára, aztán frakkba vágta magát és kihallgatásra jelentkezett Lipót Szalvátornál, akihez nyomban beocsátották.

— Fenséges ur — mondta alázatosan hajlongva Hillinger — tisztelje meg a szállodát, illetve a várost avval, hogy az erkélyen lefényképeztesse magát. Már mindent előkészítettem, csak legyen kegyes megjelenni néhány pillanatra.

Lipót Szalvátor mosolyogva tett eleget Hillinger kívánságának és kiment az erkélyre. Nyomában a boldog szállodás. És a következő pillanatban az utcán készen álló fényképész gépe egy képen örökítette meg a főherceget és a szállodást.

Az esetnek persze csakhamar híre futott, de Hillinger még jobban gondoskodott arról, hogy elterjedjen. Százszámra rendelte meg a fényképeket fünek-fának osztogatta és levelezőlapon szétküldte az ország minden részébe. Így csakhamar megváltozott az ellenséges hangulat a „Korona“ iránt. Végre is, olyan embert még sem lehet bojkottálni, akivel egy főherceg nem röstel egy képen tartózkodni.

Mostanában aztán valahogy megtudták a dolgot a főhercegi udvarban, megtudták azt is, hogy ki volt Hillinger és persze nagyon megbotránkoztak. Nyomban el is rendelték, hogy meg kell semmisíteni a kellemetlen fényképeket és a kinos ügy diskkrét elintézésével megbízták a lugosi rendőrséget.

SPORT.

+ Az Aradi Toldi Atlétikai Klub f. évi augusztus hó 20-án (Szent-István napján) d. u. 3 órakor rendezi a Magyar Atlétikai Szövetség megbízásából Délmagyarország 1909. évi birkózó bajnokságát, melyre a Szövetség képviselőiben Csanády Mór, a MAsz. sulyemelő és birkózó szakosztályának előadója fog megjelenni. A verseny, melyen első ízben fog eldöntésre kerülni Délmagyarország birkózó bajnok-

sága. d. u. 3 órakor kezdődik. Helyárak: Páholy: 5 korona. Tribün-ülőhely (1-3 sorig): 1 kor. 20 fill., 3. sortól feljebb 1 korona. Allóhely 50 fillér.

NYÁR VAN.

Apróhirdető „Kabaret társaság”!

* Aradra csalt „kisasszony”.

Nyár van és meleg van. Őszinte bünbocsánattal vagyunk kénytelenek bevallani, hogy ez ócska kiszólás.

De mint az az ismert tantétel azt mondja, hogy minden oknak okozatja legyen, úgy ha valaki ezzel kezd a mondókáját, hogy „nyár van... meleg van”, akkor bizonyára valami fontos és jelentős oknak kell közrejátszania. Közismert dolog, hogy nyáron mindent megboesátanak a sok vétkü emberiségnek.

Nyáron a szalmaözvegy szabadon jumpolhat a „kicsi nők”-kel, nyárra önagysága minden további felelősség nélkül felszarvazhatja az urát stb.

Szükségszerű volt pedig mindezt elmondanunk, hogy jó előre mentséget és enyhítő körülményt szerezzünk ama nyári alakok részére, akik ugyancsak alaposan felhasználták a „nyári szabadságot.”

Egy budapesti, egy zágrábi és egy aradmegyei gazdasági intéző, mindhárman régi mulatók pajtások, elhatározták, hogy mint minden nyáron, most is nagy ricsajt csapnak. Az idén valami extrát akartak csinálni s ebbeli szándékuknak nyomatékot is adtak egy érdekes szövegű apróhirdetéssel, mely alig egy héttel ezelőtt jelent meg az egyik neves fővárosi lapban a következőképpen:

Kabaret!

„Három előkelő urból álló kabaret társaság keres előkelő, szép megjelenésű hölgyet, kivel az ország nagyobb városait meglátogatnák. Levelek a főpostára kéretnek... stb.”

Pár nap múlva az apróhirdetésre egy levélke érkezett. Finom írású illatos levélke. Németország egy városából. A levelet egy „német operaénekesnő” írta, ki hajlandónak mutatkozott a háromágú kabaret társasággal véglegesitangolni a szép magyar városokat. Nosza, levél ment a kabaret intézőségétől. Felszólították önagyságát, hogy 16-án, hétfőn reggelre legyen az aradi pályaudvaron, mert működésük első stációja Arad lesz.

S miközben a levél a német birodalom felé száguldott, Zágrábban, Budapesten és egy aradmegyei községben egy-egy jókedvű ur dörzsölgette a kezét remek kalandok reményében...

Aki pedig hétfőn reggel az aradi állomáson tartózkodott, bizonyára rajta felejtette szemét egy csodás termetű, barnahajú, bársony szemű, elegáns hölgyön. Az izgató külsejű hölgy három kifogástalan eleganciával öltözködő uriember társaságában lépett az étterembe és ott megreggeliztek. Felesleges talán mondanunk, hogy a három ur, a zágrábi, a budapesti és az aradmegyei apróhirdető volt, kik szintén Aradon adtak egymásnak találkát, az igazán szép hölgy pedig az ajánlkozó „német operaénekesnő.” Az étteremben előkelő modorban folyt a diskurálás a „kabaret helyzetéről” és egyebekről. A figyelmes szemlélő azonban azt észrevehette, hogy a társaság aradmegyei büszkesége kissé kézzelfoghatólag, de meglehetősen tapintatosan mdvarolt a bájos énekesnőnek.

Majd az egész társaság kocsiira ült és rövid sétakocsizás után a „kabaret-tagok” a Központi Kávéház terraszán telepedtek le, hol dacára az illúzió rontó délelőtti óráknak, nem sokára a pezsgő járta. A budapesti és zágrábi jóbarátot hirtelen behívták a terembe s ez alatt az aradmegyei dala

termetű cimborá, ki szeret a nőekkel mindjárt tisztába jönni, a szép német operaénekesnőnek rövid sétát ajánlott az egyik — hogy is mondjam — garni szállodáig.

Mire a „német operaénekesnő” visszakerült a két urhoz, azalatt nagy változások történtek. A nem mindennapi külsővel megáldott hölgy megtudta, hogy jóízű nyári tréfának az áldozata, az aradmegyei intéző pedig rájött arra, hogy a bájos nő, a kiváló német operaénekesnő egy épen Németországban tartózkodott budapesti leány, aki a Konti-utcában lakik és a rendőrség különös előzékenységet tanusít vele szemben. Németországban épp úgy kereste a kenyerét, mint hétfőn reggel Aradon.

A fiumei bankrablás.

Hajsza a harmadik gyilkos után.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 17.

A fiumei büntény harmadik tette, Spektor Abrahámot egész Európában keresik a rendőrségek. A budapesti főkapitányságon azt hiszik, hogy a haramia Oroszországba szökött s épen ezért megtettek minden intézkedést, hogy az orosz határon elfoghassák. Orloff kijelentette, hogy a bankigazgatót Spektor ölte meg és általában az egész büntényre Spektor bujtotta fel őket.

Megemlítésre méltó még, hogy ma Orloff aláírással Budapestről levél érkezett Kriviczky címére. A rendőrség azonnal tisztában volt vele, hogy hamisított levél, mert Orloffot már rég elfogták Zürichben akkor, amikor ezt a levelet postára tették.

Mai híreink ezek:

Orloff vallomása.

A zürichben letartóztatott Orloff vallomásáról ujabban ezeket jelentik:

Orloff elmondotta, hogy már pénteken reggel megérkezett Zürichbe. Fiuméből egyedül szökött. A rablás elkövetése után futva menekült. Szaladt, rohant mindaddig, amíg kiért a városból az országútra. Itt találkozott egy földmivessel, aki székere hajtott arra felé. Ő felkerekedett a szekerre és elhajtattott a legközelebbi vasuti állomáshoz. Itt vonatra ült és Ausztria területére utazott. Egy kisebb állomáson, nem tudja a nevet, leszállt. Innen Kriviczkynek levelet írt, azután egy másik vonattal tovább utazott. Bécsbe érkezett. Itt két napot töltött. Ezután Svájc felé utazott. Nem egy irányban tette meg az utat. Többször kiszállt.

— Pénteken eggel érkeztem ide, — vallotta tovább. — Utam egyenesen az orosz negyedbe vitt. Itt a valódi nevemen, ezt ugye ismerték sehol, egy orosz családnál ágyat béreltem. Azt mondtam, hogy csak néhány napig maradok s azért jöttem, hogy egy barátommal találkozzam. Szombaton egész nap a pályaudvaron vártam Kriviczkyre. Reggel is őt kerestem, de veszttemre. Ami a fiumei bank kirablását illeti, az egész terv Spektortól ered. En nem löttem, Spektor ölte meg az igazgatót. Nehezen mentünk a dologba, de néhány héttel ezelőtt, mikor olvastuk a montreuxi rablást, elhatároztuk, hogy hasonló mintára mi is kifosztunk egy bankot.

— Hol van Spektor? — kérdezte a fogalmazó.

— Azt nem tudom. Fiumében menekülés közben elváltunk s azóta hirt sem hallottam felőle.

Megkérdezték ezután, hogy tudja-e merre szökött Spektor. Eleinte nem akart vallani, később megmondotta, hogy Spektor vagy Buenos Ayresbe, vagy Jekaterinoszlávba menekült.

Spektor nyomozása.

A fiumei rablógyilkos szövetségnek már csak egy tagja jár szabadon. Ez Spektor Mihály. A rendőrség azonban Orloff beismerő vallomásából már tudja, hogy hová igyekezik. Ma este, amikor megérkezett a budapesti főkapitányságra a zürichi távirat, nyomban intézkedtek, hogy Spektor menekülésének útját vágják. Távirat ment Buenos Ayresbe és Jekaterinoszlávba hü személyleirással, éjszaka pedig express levélben elküldték a két városba Spektor areképét is. Jekaterinoszláv szülővárosa is Spektornak és ezért a rendőrség azt gondolja, hogy valószínűleg ide szökött. Spektor különben is az utóbbi időben nagyon sokat beszélt arról, hogy nagyon szeretne szülővárosában letelepedni. Tóth rendőrkapitány táviratozott a jekaterinoszlávi kerület prefekturájára, azonkívül az összes galíciai és orosz határrendőrségekre, számítva arra az esetre, hogy a rabló még nem lépte át az orosz határt. Ezenkívül táviratokat küldtek Anversbe, Brémába, Hamburgba és Stettinbe, a kikötő kirendeltségeknek és mindenüvé megküldték a székevény pontos személyleirását és lehetőleg areképét is.

Tóth János rendőrkapitány a nyomozásról ezeket jelentette ki ma egy hírlapíró előtt:

— A nyomozás olyan széleskörű, hogy Spektor, ha ugyan még életben van, aligha fogja elkerülni, hogy a hatóságok nyakon ne csipjék. Annyi bizonyos, hogy csak Nyugat-Európában bujkálhat, mert a rablás elkövetése óta ma indul az első hajó Amerikába Antwerpenből. Ott pedig a legszigorúbban vigyáznak most arra, hogy ki száll hajóra. A Kelet és Oroszország felé nem vehette az útját, mert nincs passzusa.

Hogy menekülhettek a rablók?

A fiumei rablásról érdekes dolgokat mond el most egy ottani laptudósító. Jelentése a következő:

Tévedés az, amit a legtöbb lap jelentett, hogy a rablók szurtosan, rongyosan öltözött alakok voltak. Ellenkezőleg. Igen jól öltözködtek és ruhájuk után gyanút aligha keltettek volna valakiben. Az egyiket, Kisenevszki Salamont többször látták Abbáziában, ahol a kávéházakat látogatta meg. Az a gyanu, hogy a rablók összeköttetésben állottak az orosz forradalmi párttal, nincs még igazolva.

Hogy miért tudtak a rablók elmenekülni, annak magyarázatát már tudom adni. A rablás tudvalevőleg tízedfél óra körül történt. Száz meg száz ember futott a menekülő Orloff, Spektor és Kisenevszki után, de senki sem akadt, ki közelükbe mert volna férni, ami természetes is, mert hiszen a rablók folyton lövöldöztek. Mikor Ratkovics rendőr Kisenevszkit elfogta, mindenki megállott és nézte, hogy a rendőr mint kötözi össze és viszi be a legközelebbi őrszobába, ahonnan aztán telefonon jelentették be a fiumei rendőrkapitánynak a történeteket, ahelyett, hogy a másik két rabló után velették volna magukat. Fél óra múlt el, míg a rendőrkapitány értesült a rablásról. Fél óra pedig nagy idő volt arra, hogy a két rabló megmeneküljön. Nagy baj az is, hogy Fiumében nagyon kevés a rendőrszem és annak a kevésnek is állandóan cirkálnia kell. Ratkovics állomáshelye tulajdonképpen az Adria-palota előtt van és ha véletlenül az Adria-palota Riva Szápáry-i oldalán cirkált volna, aligha vette volna észre a menekülő haramiát. Annak a bizonyos félórának és az őrszemek egymástól

való nagy távolságának eredménye volt, hogy a körülbelül öt kilométernyi területen fekvő Fiuméből ez idő alatt a rablók menekülni tudtak.

A nagyszivű vasutas.

Eltűnt szerelmi zálog.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

Két bájos, fiatal lány jár az egyik szegedi tánciskola délutáni összejöveteleire. Testvérek is, az aranyifjusár kapva kap az alkalmon, hogy a délutáni tánegyakorlatokon minél többet foglalozhassék velük. A két szőke szépség nagy ambícióval járta naponta a táncot, járta, járta és megjárta.

Volt ugyanis az aranyifjuság tagjai közt egy fess és gyujtószemű vasuti hivatalnok, aki állandóan feszes egyenruhában bókoltatott a fiatal, kipirult hölgyek előtt. Már nem tartozott a táncolóknak abba a sorába, akik a táncművészet elemeit akarják megismerni. Korántsem. A feszes egyenruhájú vasuti tiszt azok közül való, akik megfizettetik magukat, ha — táncolnak. Néhány nap előtt feltűnt neki egy szőke baba, egy bájos csoda, akinek fiatal, lihegő keblén szüzi szerénységben tündökölt egy Mária-amulett. És minthogy ékszereműekről van szó, idejegyezzük még, hogy a lányka gyűrűs ujjá se volt gyűrűtlen. A kis lány gyűrűs ujjá gyűrűs volt, még pedig briliánsgyűrűs. A vasuti tiszt a lányt, Mária-amulettes keblét és briliánsgyűrűs ujját meglátta és megszerette s a másik pillanatban már meg is vallotta szerelmét. A vallomást a lány részéről enyhe pir követte, aztán egy igen, s még egy igen, míg a fiatal-ember ezt felelte:

— De nekem nem elég ám egy „igen”!

A lány csodálkozva sütötte le szemét.

— Én szerelmi zálogot akarok, — folytatta a hivatalnok — hogy biztos legyek! És jelentős pillantást vetett a piruló, de boldogan csodálkozó leány keblére és ujjára.

A leány eleinte megijedt, de aztán a szerelem mindenható erejétől legyőzve, kezét nyújtotta a vasuti tisztnek s talán piruló arcát is odanyújtotta volna, de a hivatalnok nem volt nagyon mohó, mert megelégedett a leány kezét ékítő briliánsgyűrűvel, no meg az amulettel. A tánc nemsokára véget ért s következett egy másik. A négyes. Most azonban hirtelen egy másik bájos lányt látott és szeretett meg a hevülékeny vasuti tiszt. Odalépett hozzá és a tánc és a vallomás végén — mert a másik hölgynek is szerelmet vallott — ismét megelégedett egy gyűrűvel.

A két lány, a két bájos szőke nővér együtt ment haza a forró táncból. Utközben az egyik nem állhatta meg, hogy az új hódítással el ne dicsekedjék. Sőt, hogy a hódítás súlyát jobban kidomborítsa, eldicsekedett azzal is, hogy legújabb szerelmét záloggal pecsételte meg. Lett erre ijedség és megdöbbenés. A lányok összenéztek és az üresen maradt ujjak dühösen összerándultak. A két lány ébren töltötte az éjszakát és vártak a másnapi táncoktatásra. De a vasuti tiszt nem jött el s nem jött másnap sem, harmadnap sem.

Erre a két szerelmes nővér mit tehetett mást, hétfőn délelőtt megjelent Sass Lajos inspekciós rendőrtisztviselő előtt és följelentette a zálogosdit játszó vasuti tisztet.

Ahol a négy orosz lakott.

(Budapesti levél.)

Most, hogy a Fiumei Népbank rablói közül a másodikat, Orloff Pétert is elfogták, aktuális és érdekes kérdés lett: hogyan laktak az oroszok Budapesten? Ezt a lakást fölkereste egy újságíró, aki a látogatásról így számol be:

Az utunk a Dagály-utcába visz. Ott, a hetes számú ház második emeletének hatvanadik ajtószámú lakásában élt utóbb a négy orosz rabló. Május elsején bérelték ki a kis udvari szobát hárman: Spektor, Kriviczky és valamennyiük legveszedelmesebbje: Orloff Péter. Később, július 1-én jött meg Kisenevszky Salamon. Augusztus hatodikáig voltak itt együtt.

Az ut tehát ide visz és miközben a kocsi végig halad a Váci-uton, a pomázsan fejlődő Angyalföld házsorai és gyártelepei között, egy erős mértföldnyi távolságban már látszik Budapest legkülsőbb negyede, az a külváros, amelynek lakói között majdnem ugyanaanyi a világcsavargó és utszéli zsvány, mint az e-ténként munkájából ide pihenni járó szegény munkásember. Egyre közelebb jutunk a város pereméhez, ahol már csak elvétve vannak emeletes házak és pár perc múlva már nyüzsgő gyermek sokaság veszi körül a kocsit, amelyet meg kell állítani, különben csak a legnagyobb feltűnéskeltéssel érkeznénk meg a híressé vált Dagály-utcai zsványtanyára.

Esti nyolc óra van éppen. A máskor szinte néptelen, csöndes vidék most fekete a gyárakból hazatérő munkások százaitól, némán vonszolják magukat a lakásaik felé, csak némelyik elé siet a felesége, gyermeke. Itt a külvárosban hiányzik a munkából hazatérés minden poézise. A gyermek-had maga is dologból jön és ügyet se vet a műhelyből és gyárból jövő szüleire. Milyen kiáltó, dermesztő különbség a magyar gazda családi köre és a sivár életű külvárosi munkás kis otthona között!

A Dagály-utca a Váci-ut bal oldalán van. Két vityilló, három üres telek, egy bedült palánk és a hetes számú kétemeletes ház: ez a Dagály-utca. A hetes ház kétemeletes, másik oldala a Visegrádi-utcára szolgál. Van benne egy vendéglő, egy fűszeres és egy borbély: Sirató Péter műhelye. A kapualjában dült, rozoga mángorló, innen nyílik a lépcsőfeljáró is, amelyet teljesen ellepnek a házbellek gyerekei. A folyosón, vagy hogy érthetőbben fejezzük ki magunkat, a gangon künn tanyáz az egész ház. Olyan nagy a zsvaj, hogy alig lehet meghallani a detektív igazolásra szólító fölhívását. Ebben a házban most mindenki gyanus, aki betéved és meg kell mondania, hogy mi járatban van.

A hatvanas számú lakás, Kovács Gyuláné lakása konyhából és két szobából áll. Az egyik, a melynek ablakai a Visegrádi-utcára nyílnak, a háziaké és a butorzata mindössze egy roskadozó asztal és egy ágy. A másik szoba udvari, ebben laktak Kisenevszky, Orloff, Spektor és Kriviczky.

Az udvari szobának egy ajtaja van, amely a konyhából vezet és egy ablaka, amelyből át lehet pillantani az egész udvart. Két ágy van az ablakkal szemben, középtűt egy közös hálószekrény. A szoba közepén beteglábu asztal, körülötte három puhafából összetákoltt szék. Az ablak mellett mosdóasztal, a széle tele van levelekkel, irásokkal, melyeknek minden sorát végigbotúzta a rendőrség orosz telmácsa. Az egyik lovén odesszai bélyegző van és ilyen forma címzés:

S. Kisenevsky
bei Koivechz

Dagály-ut 7. II/60.

im eigener hende gebend!

Budapest, Austria.

Írta egy odesszai leány: Kasarov Vera. A telmácsa azt mondja, hogy semmit sem jelent a levél. Egy szegény leány reménykedése, hogy vőlegénye boldogulni fog és aztán visszatér hozzá. Egy pár serát módunkban van ideírni: Sokat gondolok rád és úgy szeretném, ha már hazajönnél. Este, amikor megettem a kis vacsorámat és leülök a ház elé, mindig a te sorsod busít. Sokat éhezél, ugy-e? Kedves uram, én elküldeném neked az utolsó kopekjeimet, de beteg a Sasa és meghal, ha nem kapja meg az orvosságát. Salamon, te se feledkezzél meg rólam és ne állj szóba az idogen leányokkal. Én senkivel nem beszélek az egész utcában. A Bodosev Péter megvart a multkor a műhely előtt, de én nem mentem vele, mert még megirták volna neked és most azt hinnéd, hogy elfelejtettek. Csak vigyázz, hogy bajba ne kerülj és gyere haza minél előbb...

Az éjjeli szekrényt teljesen elborítják a könyvek. Ezeket megnézni csakugyan érdemes. Három német szakmunka van köztük: Taschenbuch für Monteure. Beleuchtungslagen. Die Elektrotechnik. Itt van hat Engelhorn regény. Négy Turgenyev mű és három Telsztoj könyv. Ezek egyike magyar fordításban is megvan: „Dolgozzatok, amíg mésetek ki nem alszik.”

Egy német könyv Spencer evolúciós tanáról szól, egy francia szociál-filozófiai munka a szindikalista mozgalomról. Volt egy orosz—magyar szótárunk és nyelvtanuk. Az ágyon, amely vetetlen, egy orosz ferradalmi lap néhány száma. Az egyikben, (augusztus hatodik, tehát a mi időszámításunk szerint július huszonharmadiki szám) vörös ceruzával meg van jelölve egy politikai cikk címe: Szabadság a párolgó vérben!

A házbellek is mondják, hogy ezek az oroszok nem voltak olyanok, mint más szegény emberek. Nem jártak vendéglőbe, hanem egy Drégely-utcai fűszerestől hoztak maguknak ételt, főleg orosz módon füstölt halat és hagymát. Este a munkából hazatérve, mindig vártak a vacsorával, amíg valamennyien együtt voltak. Amikor mások már aludtak, ők még könyveik fölé hajolva olvastak szegényes világítás mellett. Azután vitatkoztak és néha késő éjjelig beszélgettek. Miről? Azt nem tudják a házbellek, mert a négy orosz csak az anyanyelvén társalgott és vitázott.

Orloff júliusban elutazott Fiuméba és az alatt Spektor és Kriviczky egyedül voltak. Nemsokára megjött Krakkóból Kisenevszky Salamon és ekkor Spektor és Kriviczky egy ágyba kerültek, Kisenevszky pedig, aki vendégük volt, a másik ágyat foglalta el. Spektor és Kisenevszky nem igen jártak nők után, de Kriviczkynek volt ismeretése egy fiatal orosz nővel, aki a Hungária-köruton lakik és akit tegnap el is fogtak a detektívek. Később szabadon bocsátották, mert bizonyos, hogy semmi tudomása nem volt a rablók tervéről.

A detektívek utbaigazítása alapján sikerült megtalálni azt a nőt, aki délelőttünkint a közeli zsidókórházba járt és ott gyógyíttatta magát. Beteges külsejű, sápadt leány, látszik, hogy valami súlyos kórság győtri.

Amikor megszólítjuk, összerenzen és zagyva németséggel dadogja, hogy ő nem tett semmit, őt hagyják és ne bántás, neki sohasem mondta Kriviczky, hogy mit terveznek. És akkor sem nyugszik meg, amikor megtudja, hogy újságíróval és nem rendőrrel beszél. Hanem azért mégis csak lehet tőle tudni egyet-mást és a beszélgetés vonzatossága is megszűnik.

A leány először is arra kér, hogy valahogy ne kerüljön az újságba a neve és azt mondja, hogy a magyar lapoktól jobban fél, mint az orosz rendőröktől. Azután előadja, hogy Kriviczky Ábrahámot július eleje óta ismeri. A zsidókórházban találkozott vele először, ahol ő a szemét, Kriviczky meg a kezét gyógyíttatta. Látta, hogy orosz ember és szívesen ismerkedett meg vele.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetésosztály — 151

— Az a másik három — folytatja a leány — lehet rabló, de Kriviczky Ábrahám nem bűnös, ő nem olyan, mint Spektor és Kisenevszky, akik erőszakos, csuf emberek. Azt ígérte nekem, ha majd egyszer teheti és jól megy a dolga, feleségül vesz. Nagyon szeretett engem, de erről soha sem beszélt. Hanem egyszer — pár hete lehet — amikor igen rosszul ment a sorom és két napja alig ettem, odaadta nekem az utolsó harminc krajcárját és nem engedte, hogy megköszönjem.

A leány itt keserves sirásra fakadt és csak percek múlva tudta folytatni:

— Meg se hagyta köszönni azt a harminc krajcárt, hanem azt mondta, hogy: „Menj és vegyél magadnak valamit, mert még eldül az éhségtől!” Én úgy tettem, ahogy mondta.

— Harmadnap munkát kaptam!...

Amerika — Balatonbogláron.

A világ legtöbb foglalkozásu embere. Minden órának leszakaszodó virágát!

*

Az élelmesség, mozgékonyosság és üzleti szellem hazája: Amerika megpukkadhat, elsüllyedhet, tüzet okádkhat az irigységtől, mégis tisztelettel kell néznie arra a kitűnő férfira, akinek a névjegye az asztalunkra került. Mert ez a névjegy a világ leghosszabb névjegye, a legváltozatosabb foglalkozások és hivatalok leltára, az élelmesség legtökéletesebb márkája, amelyen az órásmesterségtől a konferenciá-hivatásig csaknem minden hasznos hajtó cím és jelleg megtalálható.

És ha azt hiszik, hogy ez a névjegy Chi-kágóból került hozzánk, nagyon tévednek, mert az az ember, aki Amerikát is lefőzte a sokoldalúságával, Balatonbogláron lakik.

Ime a rekord-névjegy!

Száz aranyat annak, aki egy szuszra elolvassa!

DEUTSCH GÁBOR

órás és ékszerész, látszerész és fényképész, a pécsi országos kiállításán kitüntetve, a „Boglár és Vidéke” szerkesztője, az Ecsényben létesítendő takarékpénztár budapesti fiókjának igazgatója, a Balatonboglári iparoskör ügyvezető alelnöke, a Balatonboglári Működvelő Egyesület igazgatója, a Balatonboglári ipartestület titkára, a Balatonboglári leányegylet háznagya, kirándulások és mulatságok főrendezője, Cabaret konferenciér, stb. stb.

BALATONBOGLÁR.

Látnivaló, hogy Sashegyi Sándor egy szegény, foglalkozás nélküli ember Deutsch Gáborhoz képest, akinek a hivatásai között a legfigyelemreméltóbb, hogy olyan takarékpénztár fiókjának az igazgatója, amelynek még az anyaintézetét is csak ezután fogják „esetleg” létesíteni. Ennyi talentum egy személyben igazán széditő. Hát még a sok „stb., stb.”, amit már Deutsch Gábor föl sem sorol a névjegyén. A balatonboglári amerikai ugyanis mindezen címek és rangok mellett született színésztehetség, aki bár az egyik lábára biccent, jobban játsza Göre Gábort „A bor”-ban, mint sok hivatásos színész. Ugyanakkor szépségversenyeket is rendez és ha Balatonboglárnak eszébe jutna Fiumével versenyezni, Deutsch Gábor még cápának is kész beállani a balatonboglári vizeken.

Deutsch Gábor egyébként legközelebb kötetben is kiadja foglalkozásainak címtárát.

Elfogták

az eperjesi rablógyilkost?

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 17.

Augusztus hatodikán történt, hogy délutáni négy és öt óra között két idegen lépett be özvegy Glück Dávidné eperjesi ékszerüzletébe és a szerencsétlen asszonyt, mialatt fia a postán járt, megölték, üzletét pedig kirabolták. A vakmerő rablógyilkosság tetteseit mind- ezideig hiába kereste a rendőrség. Most végre, mint egy eperjesi táviratunk jelenti, nem messze Eperjestől, Lubotin határában a határrendőrség elfogott egy Stiga Dezső nevű 35 éves újpesti születésű embert, aki minden jel szerint egyike az eperjesi rablógyilkosoknak.

Stiga Dezső hétfőn érkezett Héthárs községbe. A faluban mindenkinek feltűnt az elegánsan öltözött idegen, aki zsebórát és aranygyűrűket kínált megvételre. A lakosság felhívta az idegenre Dessewffy postamester figyelmét, aki nyomban jelentést tett az illetékes hatóságnak. Dobay Béla járási főszolgabíró erre azonnal közölte Stiga személyleírását a lubotini határrendőrséggel, mert a gyanús idegen észak felé vette útját.

A személyleírás alapján Kovács határrendőrségi biztos még az éj folyamán elfogta Stigát és másnap reggel a héthársi szolgabíróhoz kísérte. Mikor megmotozták, nyolc új ezüstórát és sok aranygyűrűt találtak nála.

Vallatóra fogták, de ő tagadta, hogy része lett volna az eperjesi rablógyilkosságban. Azzal védekezett, hogy ő Klinger Zsigmond budapesti óranagykereskedő megbízásából utazott. Ezt azonban már a délelőtti folyamán megcáfolta a budapesti rendőrség távirati értesítése, mely szerint Klingernek ilyen nevű alkalmazottja nincs.

Délután újból kihallgatták; ekkor már festőművésznek mondta magát s több ízben ellenmondásokba keveredett. A délután folyamán megérkezett Eperjesről Halmay rendőrkapitány, aki este Eperjesre szállította Stigát. A rendőrség majdnem bizonyosnak tartja, hogy Stiga egyik büntetése az eperjesi rablógyilkosságnak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Három hordó kincs.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

Gaud Sándorné és Daróczy Györgyné újfazekasvarsándi lakosok 1906. október 18-án elmentek Varga Györgyné házához. Gaudné azt mondta Vargánénak, hogy kincs van az istállóban elásva, engedje meg, hogy azt felássák. Vargáné ez ellen tiltakozott. Másnap újból megjelent a két asszony Vargáné házában és megismételve az előző napi kérelmet, Gaudné azt mondta Vargánénak, hogy az elásott három hordó pénzhez úgy juthat, ha a saját pénzére ül. Ezután rábeszélte Vargánét, hogy hozzon ki magával 4 darab 100 koronás bankjegyet. Vargáné ezt meg is tette és Gaudné által az istállóban ásott gödör felé elhelyezett asztalra téve a pénzt, arra ráült. Ekkor Gaudné azt mondta Vargánénak, ha a kincshez akar jutni, a 4 darab 100 koronást el kell égetni. Vargáné nem akart ebbe belemenni és felkapta az asztalról a pénzt mire Gaudné kikapta kezéből, tiltakozása dacára sem adta vissza, hanem azt mondta, hogy elégeti. Vargáné ekkor kiszaladt az istállóból segítségért, de mire

visszajött, a pénz eltűnt. Gaudné azt mondta, hogy a pénzt elégette. Varga Györgyné ezt nem hitte el, hanem megmotozta Gaudné, de nem találta nála a pénzt, mert az asszony időközben Daróczy Györgynének adta át, aki eltűnt az istállóból. Lopás, illetve orgazdaság vádjá miatt került ma a bíróság elé a két asszony. Ficker ügyész vádjá után Gaud Sándornét hat havi, Daróczy Györgynét három havi fogházbüntetésre ítélték.

Megszökött a kis színész.

Az énekesnő és rövidáru kereskedő szerelme.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

A főváros egyik legnépszerűbb színházában, a Fővárosi Városligeti Színházban játszott a kis Mezey Ilonka énekesnő, akit aradi szereplése révén általánosan ismernek. Kedvezett neki a szerencse: a színház pompás ensembléje révén emelkedett ki az ismeretlenség homályából. A kis színész egy szép napon csakis kivételes tehetségeknél megbocsátható merészszegszánta el magát. Megszökött. Igaz, hogy sem a színház, sem a színészet nem sokat veszít a kisasszony távozásával. Tegnapelőtt Mezey Ilonka levelet intézett a Városligeti Színház igazgatóságához, amelyben kijelenti, hogy általa le nem írható okokból, kénytelen hirtelen elutazni és a színházról végleg visszavonulni. A színház igazgatósága nem fektetett ugyan különösebb súlyt a működésére, de példa státusáért utasította a színház jogtanácsosát, hogy úgy a színész, mint az édesanyja által is aláírt tizezer korona bánatpénzzel terhelt szerződés megszegése miatt indítsa meg a legszigorúbb bírói eljárást.

Az első pillanatban az igazgatóság azt hitte, hogy az elég gyakran tapasztalható tisztességtelen konkurrencia manőverével áll szemben, de erről mindeztideig nem szerezhetett bizonyosságot. Ma aztán kiderült a titok, hogy miért, hová és kivel szökött meg Mezey. A lovagja se nem gróf, se nem báró, még csak nem is egy gazdag lipótvárosi, nem is egy snájdig huszáronkéntes, hanem egy — rövidárukereskedő. Semmi egyéb. Stein Imrénének hívják, nős és egy gyermek atyja. A regényes hajlamu rövidárus három év óta ismeri Mezeyt. Attól a pillanattól kezdve, hogy Stein a leány barátja lett, elhanyagolta feleségét, akit eddig a legjobb egyetértésben élt. Stein tagja volt a Schrank Lipót és fia budapesti rövidárukereskedésnek, ahonnan azonban rövid idővel ezelőtt, ugyancsak a leány miatt, kitétek.

Mind e rengeteg súlyú részleteket pedig maga a kereskedő felesége adja át a nyilvánosságnak. Steinné így panaszkolja el a szökéssel kapcsolatos dolgokat:

— Férjem három év óta van ennek a veszedelmes leánynak és még veszedelmesebb családnak a hálójában. Már kétizben el akartam tőle válni e miatt a leány miatt, de mindannyiszor esküdözött, hogy szakítani fog családi boldogságának feldulójával. Férjem egy vagyont költött rá. Ékszer, ruhát, mindent adott neki és az egész család szipolyozta. Ezelőtt két héttel odáig ment a leány vakmerősége, hogy megizente nekem, hogy váljak el az uramtól, mert ő asszonya akar lenni és nevet akar. Néhány nap előtt azután a férjem kijelentette, hogy elutazik egyedül, én maradjak itthon a gyermekemmel. Nem mondotta meg, hová utazik és azt sem engedte, hogy a vasúthoz kísérjem. Mint utóbb megtudtam, mindezt azért történt, mert az a leány ott volt a vonat

indulásakor és akkor már megállapodtak, hogy néhány nap múlva utána utazik férjemnek. Ugyis történt. Két nappal férjem elutazása után utána utazott ez a nő is és most együtt vannak Zürichben. Én és gyermekem édesanyamnál lakom és eddigelé semmi értesítést nem kaptam férjemtől. Nem is tudom, mi a szándéka. Azért mondok el mindent őszintén, mert azt hiszem, ha ez a szégyenletes dolog nyilvánosságra kerül, férjem könnyebben kiszabadul ennek a nőnek a karmaiból és visszatér elhagyott családi tűzhelyére. Ó jó és becsületes ember, akit ez a nő és környezete vezetett félre. Be fogja látni tévedését és én már gyermekünkért is megbocsátok neki.

Szóval, nincs semmi baj. A lovag bátran hazatérhet. Nem fogadja semmiféle patália, sem egy boszuért lihegő házisörnyeteg, hanem egy jó és finomlelkű nő, aki a gyermeke kedvéért még ezt a megaláztatást is anyagi türelemmel elviseli. Stein ur, jöjjön hát haza. Minden meg van bocsátva...

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

* Ujházy jubileuma Velencében. A Lidón időző magyar fürdővendégeknek tudomására jutott, hogy az ugyancsak Velencében tartózkodó Ujházy Ede augusztus 13-án ünnepi negyvenedik évfordulóját annak, hogy a Nemzeti Színházban először fellépett. A magyarok ezt az alkalmat arra használták fel, hogy a mestert egy kis rögtönzött ünnepséggel meglepjék. A Velencében tartózkodó Hevesi Józsefet felszólították egy üdvözlő levél szerkesztésére, melyet aztán több százan irtak alá. A költői hangú levél megemlékezően Ujházy esodás művészetéről és Velence iránt való rajongó szeretetéről, e szavakkal végződik:

— Csak gyöngye visszhangja vagyunk mi itt, a távol külföldön összeverődött magyarok annak a kúrtriádnak, mely otthon a Te diadóságot hirdeti; de nem mulaszthatjuk el, hogy közöttünk időzvé, a te imádott Velencében a szeretet virágait ne hintsük feléd a mai napon és reád ne bocsássuk rajostul szeretetünk galambjait. Ringassa lágyan hajódat az élet kék Adriája és vigan himbálózzál továbbra is Thespi gondolóján, melyet teleszórunk meleg érzéseink virágaival.

Az üdvözlő iratot Balás Elemér királyi ügyész szép beszéd kíséretében adta át a Bauer Grünwald-szálló nagy terraszán egybegyült társaság jelenlétében a mesternek, akit ez a rögtönzött ünnep nagyon meghatott.

— Kétszeresen becses neki — ugymond — ez a kedves figyelem. Először, mert ilyen megható kitüntetéssel méltatják életének munkáját, aztán meg, hogy éppen Velencében éri ez a kitüntetés, hol életének legszebb napjait töltötte.

A velencei magyarok nevében Auer Edit és Havas Margit gyönyörű virágokrévét nyújtották át a mesternek. Este a Bauer Grünwald-szálló disztermében lakomára gyűlt össze a velencei magyar kolónia számos tagja és ez alkalommal a mester sok érdekes visszaemlékezést mondott el pályatársairól, akikkel negyven év előtt együtt működött a Nemzeti Színházban és akik most már mind a sirban nyugszanak.

* E hunyt művésznő. Fővári tudósítónk jelenti: Pető Ilona színésznő, Egresi Ákosnak, a Nemzeti Színház nyugalmazott művésznőjének felesége ma meghalt.

* Messina romjai és a biztosító társaság. Messina romjai a címe a vidék egy jó nevű öreg színésze, Deréki Antal legujabb látványos színművének, amelyen kapva-kapott nagyváradi Szigligeti színház direktora. Sőt a hatásosnak ígérkező drámanak vonzó erejét még azzal is akarta fokozni, hogy mozgóképnyelvével óhajtott szemléltetővé tenni a borzalmas földrengés részleteit. A direktor merész tervét azonban ugyancsak meggyújtotta a — biztosító társaság, a mely kijelentette, hogy a mozgóképnyelvek tartamára felfüggeszti a biztosítás érvényességét. Így aztán beleszólt a dologba a hatóság is és a mozgóképnyelv mutatványokból nem lett semmi.

Az alkalmi darabnak azonban így is megvolt a kellő hatása.

* Az Uránia új műsora. Látványosságokban gazdagabb műsort, mint amilyennel az Uránia színház most szórakoztatja a közönséget, elképzelni is lehetetlen. Pompéji végnapjaiban a fantázia és valóság olyan mesterien vannak összekomponálva, hogy meglepetéssel nézzük a kinematográfia eme csodáját. Tunisz látképe egy egzotikus ország minden érdekességét jeleníti meg. A legnagyobb szenzációk egyike az a tökéletes beszélő mozgóképnyelv, mely Fall hires operettjéről, A kedélyes parasztról a paraszt kórust adja elő. Ez a felvétel a bécsi Anderson Wien színház előadása nyomán készült és meglep a darab gazdag és ötletes scenirozásával és a kórus pompás összhangjával. 791

HIREK.

A katonaszabadító.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 17.

Róth Izidor 22 éves rovott multu, munkátalan bádigos segéd ez év március elején Egerbe utazott rokonai látogatására. Ott megismerkedett Lengyel Elemér órás és ékszerész-szeggéddel, aki mint tényleges katona szolgált az Egerben állomásozó gyalogezredben. Lengyel elpanaszolta, hogy nagyon nehezére esik a katonai szolgálat s inkább megszökik, vagy öngyilkos lesz, de tovább nem szolgál. Egy alkalommal Lengyel öngyilkosságot kísérelt meg, de Róth kicsavarta kezéből a fegyvert.

Ekkor állapodtak meg abban, hogy Lengyel megszökik. Egész haditervet dolgoztak ki a szökésre vonatkozólag. Róth Budapestre utazott s itt táviratot adott fel Lengyel századához, hogy Lengyel édes anyja haldoklik, azonnal utazzék haza. Lengyel a távirat alapján három napi szabadságot kapott és Budapestre utazott. A két jó barát a vasúti pályaudvaron találkozott, a Debrecen-szállóában ruhát cseréltek, azután Ruttkán, Berlinen át Hamburgba utaztak. Lengyel itt hajóra szállott s bár nem volt utlevele, kijutott Amerikába. 2400 koronát vitt magával, a szolgálatokért pedig 800 koronát adott Róthnak.

A katonaszabadító jóbarát ez év májusában visszatért Budapestre, s mint Lengyel Elemér jelentkezett a hadkiegészítő parancsnokságnál. Itt Róthot 21 napra bezárták. Róth azonban megunt a rabságot és bevallotta az egész turpisságot. A katonaszabadítót erre átadták a főkapitányságnak, amely Róthot a véderőtörvény elleni vétség címén letartóztatta. Róth a Lengyeltől kapott 800 koronát külföldön elmulatta.

— A király születésnapja. Holnap délelőtt tíz órakor a minoriták templomában ünnepélyes istentisztelet lesz a király születésének hetvenkilencedik évfordulója alkalmával. A városi tisztviselői kart Varjassy Lajos polgármester vezetésével küldöttség fogja képviselni.

— Edvard király Ferenc Józsefhez. Ischiből táviratozzák: Edvard angol király szertartásmestere tegnap Marienbadból ide érkezett, hogy átnyujtsa Edvard királynak Ófelségéhez születésnapja alkalmából intézett szíves levelét.

— A cár és a török szultán találkozása. Londonból táviratozzák: A Daily Mail jelentése szerint a cár és Mohamed szultán találkozásának programja készen van. A találkozás nyílt tengeren fog történni. Mohamed szultán a Márvány-tengeren a Herceg-szigetek közelében fogja bevárni az orosz cárt, aki meg fogja ott látogatni. A látogatást Mohamed nyomban viszonzozza.

— A király és unokái. Kedves dolgot jelentenek Ischiből. Mária Valéria főhercegnő legidősebb gyermekei, mint minden évben az idén is betanultak a király születésnapjára egy gyermek szindarabot, amiből ma délelőtt volt a főpróba, este pedig a felség jelenlétében meg kellett volna tartani az előadást. Miután azonban a király unokái még nem tanulták jól be szerepeiket és a főpróba gyengén ment, az előadást holnapra halasztották el.

— Darányi Ignác Szegeden. Szegedről jelentik: Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter szeptember hó 12-én Szegedre megy, hogy a nemrégiben befejezett új körtöltést felavassa. Meg fogja ez alkalommal tekinteni Szeged város erdei gazdálkodását és meglátogatja Szeged új közintézményeit. Tizenharmadikán este azután visszautazik a fővárosba.

— Léghajócsarnok Örkényben. Bécsből táviratozzák: Örkényben legközelebb megkezdik a léghajó-csarnok építését, amely nagyobb lesz, mint a fischamendi csarnok. Az örkényi léghajó-csarnok belsejének hossza 80 méter, szélessége 20 méter, magassága 26 méter lesz. A tűzérési arzenálban már készítik a csarnok számára alkalmas gázfejlesztő készüléket és a hozzátartozó süritő telepet.

— Nikita — fejedelem marad. Cettinjéből táviratozzák: Udvari körökben megeafolják azt a hírt, hogy Nikita fejedelem királylány akarja magát koronáztatni. A fejedelemnek joga volna ehhez, de a cím olyan költségeket vonna maga után, hogy ezzel nem akarja népét megterhelni.

— A svédországi sztrájk. Stockholmi távirat jelenti: A stockholmi világbéke kongresszus külföldi résztvevői kétségüket fejezték ki aziránt, vajjon a kongresszus az általános sztrájkmozgalom ideje alatt megtartható-e. A svéd szervező-bizottság elhatározta, hogy a kongresszust a jövő évre halasztja. — Malmóból táviratozzák: Ma Svédország egyes vidékein az orvosok is sztrájkba állottak. Valószínűtlen, hogy az orvos-sztrájk nagyobb áránnyokat öltsön.

— Halálos automobil-szerencsétlenség. Velencéből táviratozzák: Szan-Marinóból érkezett távirat szerint egy Pospici nevű páduai ur automobilja Nazareta közelében egy öt méter magas töltésről lezuhant. Az automobil maga Pospici vezette. Az automobil utasai közül Pospici felesége és két fia azonnal meghaltak, egy harmadik fia és két rokona halálosan megsebesültek. Pospici maga és negyedik fia, valamint a sofőr, szintén megsebesültek.

Kaiserslauferről jelentik: Landstuhl és Küntsbach közt egy francia automobil, mely Párisból Marienbad felé haladt és versenyt futott a vonattal, nekirohant egy fának. A benzint felrobbant, két hölgy — egy hercegnő és egy grófnő — halálosan, egy harmadik hölgy és két ur súlyosan megsérült.

— A zombori polgármester esete. Mint zombori tudósítónk jelenti, ott nagy föltűnést kelt Hauke Imre polgármester esete. Most tért vissza egyévi szabadságáról, a melyet megrongált egészsége miatt kapott s át akarta venni hivatalát a helyettesétől. Ekkor nagy meglepetés érte. A helyettes-polgármester kijelentette, hogy Fernbach Károly főispántól szigorú utasítása van, hogy ne adja át neki a hivatalát. Hauke erre távirati uton panaszt tett a belügyminiszternek, a mire a helyettes-polgármester megijedvén tettének esetleges következményeitől, a főispán megkérdezése nélkül átadta ma hivatalát Haukenak.

— **Tűz a belgrádi királyi palotában.** Belgrádból táviratozzák: A királyi palota istállójában egy műszerész vizsgálatsága folytán György herceg automobiljában a benzin felrobbant. A robbanás az automobilt teljesen szétrombolta. Nagy tűz támadt, mely belekapott az épület tetejébe is és ennek egy részét elhamvasztotta. Bár a tüzet még idejekorán sikerült lokalizálni, a kár mégis igen jelentékeny. A műszerész és egy szolgáló súlyosan megsebesültek.

— **Megfuladt egy légytől.** Komáromból táviratozzák: Megrendítő szerencsétlenség oltotta ki Slenbach Béla epszónyi vasuti állomásfőnök viruló szépségű, Margit nevű 19 éves leányának életét. A szerencsétlen leánynak beszélgetés közben egy légy röpült a szájába, amely megakadt a légesőben és onnan nem tudták hamarosan eltávolítani. Slenbach Margit szülei szemeláttára pár perc alatt megfuladt.

— **Oriási hőség Olaszországban.** Rómából táviratozzák: Olaszországban öt nap óta borzasztó a forróság. Rómában a tisztviselőket elbocsátották hivatalukból, mert a hőségben lehetetlen dolgozni. Oriási a hőség Firenzében is, ahol ivóvíz hiány is van. Napszúrásban igen sokan megbetegedtek.

— **A szegedi országos katolikus nagygyűlésre** utazók részére az Arad-csanádi egyesült vasutak igazgatója, Fábry Sándor dr. a következő menetjegy kedvezményt engedélyezte: Az arad-szegedi és arad-brádi vonalokon agyormotoros vonatokon az I. osztályban II. osztályu egész jeggyel, — a II. osztályban I. osztályu féljeggyel utasok felvétetnek. E kedvezményhez szükséges a nagygyűlésre szóló jegy felmutatása; ily jegyek akár Aradon az Autonom Kat. Köről, — akár a róm. kat. plebánia hivatalban, — akár egyenesen az Országos Kat. Szövetségtől Budapesten (IV. Ferenciek-tere 7.) szerezhetők be. A kedvezményes jegyek a egyes vonatokra és helyi motorokra nem érvényesek. E kedvezményes jegyek tartama f. hó 28-án a 4. számú gyormotortól kezdődik és tart bezárólag szeptember 1-én délig, a 2. számú gyormotorig, Arad felé, mely az utolsó kedvezményes vonat. Tömeges utazók jelentkezésre külön vonatot kaphatnak, ha ezt f. hó 27 ig az Autonom Kat. Körnek bejelentik. A nagygyűlésre szóló jegyek 1 és 5 korona árban válthatók ki; utóbbiak a gyűlésen szavazati és részvételi jogot adnak és egyéb kedvezményeket nyújtanak; az előbbi csak belépésre jogosít.

— **Halál a műtőasztalon** Szomorú csapás érte — mint nekünk jelentik — Hubay Lajos gyulai törvényszéki bírót, az esküdtszéki tárgyalások egyik elnökét. Felesége, született Csehfalvay Irma a vármegyei kórházban, élte 42-ik évében elhunyt. A Gyulán általánosan kedvelt és köztiszteletben álló uriaszony már régebben érezte, hogy belső baja van. A megejtett orvosi vizsgálat belső víztömlőt állapított meg nála, amely betegség egyébként operáció útján könnyen gyógyítható. Ennek az operációnak csütörtökön délelőtt vetette alá magát. Az operációt Kaczvinszky János dr. osztályigazgató, a gyulai kórház országoshírű műtőorvosa hajtotta végre. Az uriaszony az elaltatás után hasmetszést kapott. Ekkor tűnt ki, hogy nem víztömlő okozta belső baját, hanem súlyos rákos képződmény, mely rövidesen halálát idézte volna. Az operációt az orvosok végrehajtották, azonban Hubay Lajosné nem ébredt fel többé. *Meghalt a műtőasztalon.* Érdekös és megemlítésre méltó, hogy az uriaszony halálát már előre megérezte, mert meghatározott bucsút vett férjétől és kis leányától. Holttestét Balassagyarmatra szállították és ott helyezik örök nyugalomra a családi sírban.

— **Halálozás.** Jzv. Ormi Mór, szül. Steiner Matild, Ormi Mór, néhai borossebesi járási orvos és tiszteletbeli főorvos özvegye tegnap 72 éves korában Buttyinban elhunyt. A köztiszteletben állt matrónt kiterjedt rokonság gyászolja.

— **A madárvilág veszedelme.** A szabad madár, például a gyorsröptű sas, mostanáig szinte korlátlan ura volt a levegőnek. Az elemekkel, széllel, felhővel, villámmal megküzdött, az utjába került akadályokon átrepült. Nem tartóztatta fel semmi a magasságban. Ez a boldog korszak azonban, a mely a teremtéstől mostanáig tartott, hirtelen megváltozott. Rettenetes szörnyek jelentek meg a levegőben, zugva, rohanva, kiterjesztett óriási szárnyal. Nem biztos többé a madarak ország-utja. Ha rájuk szabadul ez a szörnyeteg, hiába akarnak szökni előle, eléri őket és forgó karjaival örvénybe sodorja. A madarak földön járó testvéreit már régen tizedelik a száguldó alkalmatosságok, különösen az automobil, amely könyörtelenül agyongázolja a szelid libanyját, ha eléje kerül. Most az aeroplán ellenségévé szegődött a repülő madárnak és tömeges halált oszt, a merre elzug. Az első repülő ember, Vilbur Wright a Globe című lapban elmondja, hogy franciaországi fől-szállásaiban egész sereg madarat elgázolt. Hasonlóképpen nyilatkozik a La Manche-osatorna hőse, Blériot is, ki mindjárt meg is magyarázza, hogy miért nem bírnak a madarak kitérni a repülőgép utjából. E szerint az aeroplán orrán forgó légszavár olyan örvényt támaszt a levegőben, amely a madarakat még messzebből is oda sodorja, még pedig olyan erővel, hogy szárnyaszegetten, élettelenül buknak le a magasból. Ha majd egy évtized múlva repülőgépek keresztezik mindenfelé az eget, nagy madárhálál lesz ebből. Bizonyos, hogy azokon a vidékeken, a hol sűrűn jár az aeroplán, kipusztul a madár nemcsak azért, mert elgázolják őket a gépek, hanem mert a félelem más hazába kergeti őket.

— **Agyonlőtt aradi katona.** Halálos végű szerencsétlenség történt tegnap délelőtt a Gáj melletti Farkas-tanya előtt. Harciaszati gyakorlat közben Lukács János közkatona vaktöltéssel rálőtt Fey Károly hetedik századbeli ővezetőre, akinek a patron a mellébe hatolt. Fey Károly lösebébe a katonai csapatkórházban még délután meghalt. A fojtás tüdejébe furdott. Ezt állapította meg ma a katonai hatóság, amely szigorú vizsgálatot indított, hogy büncselekményről, vagy vétkes gondatlanságról van-e szó. A katona temetése holnap megy végbe katonai parádéval.

— **Elgázolta a vonat.** Borzalmas szerencsétlenség történt az elmúlt éjszaka a közeli Temesságh közszeg vasuti állomásán. Faragó János máv. vonatfelvigyázót, aki a vágányon akart áthaladni, elgázolta egy gőzmozdony. A szerencsétlen ember több helyen, fején, mellén és karján súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a temesvári városi kórházba és az esetről jelentést tettek a kir. ügyészségnek.

— **Hogy gyógyítanak Hódmezővásárhelyen?** A „Hódmezővásárhely és Vidéke” írja: Egyik helybeli orvoshoz az éjjel lélekszakadva szalad egy tüdőltő egy cseléddel s miután nagy nehezen sikerült felverni a doktor urat, előadta a cselédleány, hogy a házbéliek nincsenek itthon, kis gyermekük hirtelen rosszul lett, jöjjön azonnal, mert esetleg meg is halhat. A derék orvos azonban kijelentette, hogy nem megy, míg nem fizetnek előre. A tüdőltő fogadkozott, hogy ha a gyermek apja nem fizet, — a mi szinte lehetetlen — maga fedezi az orvosi költségeket. Ez sem volt elég a doktornak, a cselédnek haza kellett szaladnia s a ládájából kivett pénz láttára ment el csak az orvos a beteg gyermekhez. Így gyógyít az orvos Jäger Mari városában.

— **Ahol nem kell a csendőrség.** Nagy öröm volt Szekszárdon, amikor sok utánjárás után megkapták a csendőrséget. Azóta nincs is panasza a közbiztonság ellen. De már Szekszárdon nem akarják a csendőrséget és e megfoghatatlan tény immár hivatalos megállapítást nyert az új rendezett tanácsú város legutóbbi közgyűlésén, amikor Janosits Károly főjegyző előterjesztette a csendőrkerületi parancsnokság átíratát, mely szerint a csendőrlaktanya építési feltételeit megváltoztatni kívánja. A tanács javaslat: az, hogy a csendőrkerületi parancsnokság kívánását a város ne teljesítse, hanem tartsa fenn eredeti feltételeit. Vagyis csak akkor építteti fel a csendőrlaktanyát, ha a csendőrség azt 25 évre kiveszi és biztosítja a városnak a befektetett összeg 7 százalékát. Ennél a kérdésnél hosszabb vita fejlődött ki, melyből az konstatálható, hogy Szekszárdon a lakosság óriási többségének nem kell a csendőrség és azon van, hogy a város bontsa fel a csendőrséggel kötött szerződést. Boda Vilmos most is, mint már többször, határozottan a csendőrségi intézmény ellen nyilatkozott. Mikor Hirling Ádám dr. elhunyt polgármester annak idejében sürgette a csendőrséget, oda nyilatkozott, hogy nem szándéka a csendőrséget Szekszárdon állandósítani, hanem csupán a suhanok megfékezésére egy ideig kívánja fenntartani. *A csendőrség tulkapásaival sértheti a polgárok egyéni szabadságát és beleütközik a város önkormányzati jogába.* Ezeknek alapján a szerződés megkötését ellenzi. Janosits Károly főjegyző kijelenti, hogy a képviselő testület már június 11-én tartott közgyűlésében a csendőrségi laktanya építését kimondotta, tehát most csak arról van szó, hogy elfogadják-e a csendőrpáncsnokság kifogásait, vagy sem? Boda Vilmos végül kijelenti, hogy majd találunk módot arra, hogy a szerződés a csendőrséggel meg ne köttessék. Egyébként a tanács javaslatát elfogadtatott.

— **Elsülyedt csónak.** Bécsi távirat jelenti: A Garda-tavon tegnap egy csónak, melyben öten ültek, léket kapott és elsülyedt. A bent ülők — 3 asszony, 2 férfi — a vízbe fulladtak.

— **Öngyilkos iparos.** Ma reggel fél hat órakor a Neptun-uszoda közelében kifogták Fischer Albert 76 éves volt szobafestő hulláját. Fischer reggel öt órakor azzal távozott hazulról, hogy a közeli italmérésbe megy. Ezt a kifogást azért használta, mert már többször követelt el öngyilkossági kísérletet s félt, hogy most is erre gondolnak hozzátartozói. Legutóbb egy éjjel Kossuth-utca 17. szám alatti lakásának ablakán akart kingrani, de felesége ebben meggátolta. A családja felügyelet alatt tartotta, mert kijelentette, hogy elpusztítja magát és így szabadul meg kínzó asztmájától. Fischer valamikor jobb napokat látott, de tönkrement és most a város is segítette.

— **A vonat elé dobtá a feleségét.** Berlinből táviratozzák: Körting Gyula déligyümölcs nagykereskedő tegnap a friedrichstrassei pályaudvaron feleségét, éppen m kor egy vonat arra rohogott, a vasuti sinekre dobtá. A kerekek az asszony lábait szétrombolták, úgy, hogy nemsokára rá a nő a kórházban meghalt. Körting a merénylet után elmenekült a város belsejébe, ahol azonban elfogták. Azt vallotta, hogy feleségét azért akarta megölni, mert félt a megőrüléstől és attól, hogy őt elmeorvóintézetbe viszik. Körting ugyanis már régebben elmebajos és betegsége most rosszabbra fordult. Valószínű, hogy tettét is örültségi rohamban követte el.

— **Agyonvert erdőőr.** Az aradmegyei Leászi községben ma halva találták Kotok Petru uradalmi erdőőrt. Kotok vasárnap este együtt idogált több társával a kocsmában. Mikor hazafelé ment, Magyar Petru több társával megtámadta és dulakodni kezdtek vele. A támadók közül Dán Nikoláj addig rugdalta osizmájával Kotokot, míg élet volt benne. A gyilkosokat letartóztatták.

— **Kivégzés Londonban.** *Londonból* táviratozzák: *Vingra*, indiai diákot, aki Londonban egy ezredest meggyilkolt és ezért a bíróság halálra ítélte, — *ma kivégezték.*

— **Napszurás.** Az aradhegyaljai vasut radnai uti állomása előtt várakozott a vasut indulására *Dehelán* János mikalakai lakos. Hirtelen szédülés fogta el, összeesett és eszméletlenül terült el a kövezeten. A megjelent rendőr-orvos napszurást állapított meg. Dehelánt a hozzátartozói mikalakai lakására szállították.

— **Az asszonyok ellensége.** Egy bódmezővásárhelyi lapban jelent meg ez a nyilatkozat:

Megütközéssel értesültem a napokban arról, hogy két pletyka egyén, — két asszony, — tisztán rossz lelkük megnyilatkozásaként, a naplopástól kimerülve, rólam olyan híreket közöl, amelyek reám diftamálók. E helyen jelentem ki, hogy, — bár az illető asszonyokat nem tartom olyanoknak, akik becsületes embereket sérthetnének, mégis mindaddig, míg hazug rágalmaikat nem igazolják, őket haszontalan, céda, hazug rágalmozóknak s piszkos egyéneknek tartom. Egyébként is a saját házuk előtt söpörjenek s törődjenek azzal, hogy kurafi kereséssel ne dulják föl tisztességes családok boldogságát. *Vörös Ernő.*

— **Megszökött örült.** Mint *Begaszentgyörgyről* írják, ott a község határában a kukoricásban egy ismeretlen rejtélyes ember bujkál két nap óta. Az ember félig elvadult állapotban van, nagy vörös szakállal a mellét veri s egyik kezében késsel, a másik kezében bottal jár. Többször lement a Begapartra is és hol németül, hol szerbül hivatott a gyerekeket s *körtét ígért nekik.* A gyerekek mindannyiszor szétfutottak, amire ezt kiáltotta feléjük:

— Jó, hogy nem jöttetek, mert különben megöltetek volna benneteket.

A lakosság nagyon meg van rémülve a rejtélyes ember miatt s asszonyok és gyerekek el sem mernek már mozdulni hazuról, a férfiak pedig *fejlesztéssel járnak.* A lakosság feljelentésére most a csendőrség keresi a rejtélyes embert, aki valószínűleg valami *megszökött örült* s mindenestre jó lesz idejekorán elcsipni, mielőtt valami bajt csinál.

— **Verekedés Gyorokon.** E cím alatt megirtuk, hogy Gyorokon nagy verekedés volt vasárnap. A harc áldozata, *Gazsi Pál* az aradi kórházban fekszik és állapota ma válságosra fordult. A verekedés mint ma értesülünk, *Schmiedt Tamás* koresmájában történt, hanem az utcán.

— **Tilos az áldozás.** Makóról írják, hogy *Sipos István* katolikus káplán megtagadta az áldozás szentségét egy makói lánytól, mert az egy zsidó fiatalember menyasszonya. *Fejes Mariskának* hívják és ma már *Paschkesz Manónak*, a Kereskedők egylete alkalmazottjának a felesége. *Paschkeszné* az esküvőjük előtt elment a templomba, hogy meggyónjon és megáldozzon. *Sipos István* káplánnak gyónt meg és gyónás közben elmondotta azt is, hogy leendő férje beleegyezett abba, hogy a házasságból születendő gyermekek katolikusok legyenek. *Sipos* erre felkiáltott:

— En magát mégsem áldoztatom meg. Olyan lány, aki férjhez megy egy zsidóhoz, nem áldozhat.

Fejes Mariska sirva ment el a templomból és elpanaszolta sérelmét az ismerősöknek. Kijelentette azt is, hogy ilyen körülmények között nem marad tagja az egyháznak, hanem kitér. A fiatal asszony családja följelentést adott be *Sipos* ellen az egyházi főhatóságnál.

— **Meggyilkolt akadémikus.** Berlinből jelentik: Egy rio-de-janeirói távirat szerint *Cunha Euklidest*, a braziliai akadémia tagját tegnap éjjel meggyilkolták. A gyilkosságot intim ügyekkel hozzák összefüggésbe.

— **Elütötte a motoros.** Ma reggel 6 óra 50 percek a Gyorok felé induló motoros vonat a Radnai-uton az élőviz-csatorna zsilipje közelében elütötte *Berényi Ferenc*-ét, egy papirgyári napszámos nejét. A baleset okozója maga az asszony volt, aki egy sertését akarta a pályatestről elhajtani és ezért a pályát az országutól elválasztó korlátot belülről ment. A rendőrség kihallgatta és vallomásaiban ő is beismerte, hogy hallotta a motorvezető csejégetését, de inkább magát tette ki veszélynek, sem hogy a disznónak, egyetlen vagyonának essen baja. Fején és lábán súlyosan megsérült. A kórházban ápolják.

— **Angyalföld réme.** A budapesti rendőrség ma letartóztatta *Michela Márton* 20 éves csavargót zsarolás és veszélyes fenyegetés büntette miatt. *Michela* a feljelentések szerint az utóbbi időben valósággal réme volt az Angyalföldnek. Erőszakos, kihívó modorával mindenkit örökös rettegetésben tartott s nem riadt vissza — ha kellett — még a súlyosabb büntetettől sem. Legutóbb a hirhedt alak beállított *Nagy Julia* napszámosnő *Figyelő-utca* 6. szám alatti lakására s a napszámosnőtől minden bevezetés nélkül három koronát követelt. *Nagyné*, aki *Michela*-t azelőtt sohasem látta, megtagadta a pénz átadását, ami annyira felbőszítette a veszedelmes embert, hogy revolvert vett elő s a magányos nőt megfélemlítette. *Nagyné*, hogy megmentse az életét, átadta a pénzt *Michela*-nak, ki azután a pénzzel elment. Hasonló erőszakkal és veszélyes fenyegetéssel járt el *Sztahó Ferenc*-nél, *Guidó József* és *Veczek Samu*-nál, kiket szintén megszarolt haramia módon. Legutóbb egy kintornással találkozott a Városliget egyik elhanyagolt helyén. Szegény muzsikustól a napi bevételét követelte s amikor ez a rossz bevételére hivatkozott, *Michela* a rozoga kintornáját követelte a szegény, koldus embertől. Ebből természetesen bajok keletkeztek. A kintornás ugyanis görcsösen ragaszkodott a vagyonához s nem akarta teljesíteni az utonálló kérését még akkor sem, amikor ez revolvert vett elő s ezzel fenyegette meg. *Michela* János, hogy végezzen a kintornással, először megütötte s azután háromszor feléje lött. A golyók szerencsére nem találtak, ami annyira felbőszítette a brutális embert, hogy kést ragadott s össze-vissza szurkálta a szerencsétlen embert. A hóhérmunkájában az arra járók végre leszerelték a merénylet s átadták a rendőrségnek, amely azután letartóztatta. Átadják a bíróságnak.

— **Agyonszurta a feleségét.** *Zomborból* jelentik: A rendőrség ma letartóztatta *Szagyakov Lázár* ósziváci gazdag földbirtokost, aki tegnap este nejét, kivel összeveszett, nyílt utcán késsel agyonszurta. A viszálykodás oka az volt, hogy az asszony férje tudta nélkül aláírását hamisítva, terjedelmes ingatlanait a maga nevére iratta.

— **Véres ferblit.** *Temesvárról* írják: *Láng Ignác*, a gyárvárosi *Andrássy-kávéház* pincére, tegnap este zárás után elment a Fő utcában levő *Japán-kávéházba*, ahol rendszeresen találkozni szoktak a pincérek és cigányok. Hamarosan összebarátkozott három cigánynyal és leült velük kártyázni. Ferblit játszottak. Reggel négy óra felé járt az idő, amikor a játékosok összeveszték és *Láng* a vita hevében kétszer pofonította az egyik füstös cigányt. Erre a többi *Fáraó-ivadék* *Láng*-nak rontott és az egyik úgy fejbévágta, hogy eszméletlenül terült el a földön. *Becker Pál* cigány pedig kést rántott és azzal fején és lágyékán életveszélyesen megszurta *Láng*-ot, kit eszméletlen állapotban szállítottak el a városi kórházba. A cigányok ellen az eljárás folyamatban van.

— **Szerencsétlenség a szabadkai cirkuszban.** Érdekes cirkusztársulat időzik most Szabadkán. *Fekete Ede* társulata egyike a legelső vidéki cirkuszoknak. Kitünőbbnél-kitünőbb erők végzik a legvakmerőbb és izgatóbb mutatványokat. Külön szenzációja a műsornak két kerékpáros versenye egy óriási gömbben, továbbá ugyanennek a két biciklistának egyik mutatványa. Ennél az egyik a gépjét a forgó gömb tetején hajtja, amelyet a gömb belsejében biciklijével a másik artista hoz mozgásba. Tegnap délután is így történt. Az egyik biciklista a gömb tetején végezte a produkciót, amikor a vasrud, amelybe kapaszkodott, ketté tört és a biciklista gépjével alázuhant a mélybe. Szerencsére apróbb surlódásokon kívül más baja nem történt és kissé sántikálva ugyan, megköszönhette a halálsápadt közönségnek a hatalmas ovációt. A vakmerő mutatványt azért mindennap megismételik.

— **Asszonykínzó férj.** Nagyváradról írják: *Lőrincz István* favágó már kilencedik éve él közös háztartásban *Ponicska Julianna* napszámosnővel. Valamikor, hogy vadházasságra léptek, nagyon szerették egymást, de az újról szakadt szegény emberek szerelmét az inség hamar gyűlöletté változtatja. Egy idő óta keveset keresett a házaspár. A férfi pálinkázni kezdett. Legutóbb már hangos káromkodások és kétségbeesett sikoltások verték fel a ház csöndjét. *Lőrincz István* ütlegekkel traktálta az asszonyát. Tegnap este aztán kenyértörésre került a sor. *Lőrincz István* részegen tért haza. Jobbra balra tántorgott és dőlt belőle a szesz szaga. Betoppant a lakásba és szitkozódva ment a feleség felé. Majd ok nélkül torkon ragadta, földre teperte és fojtogatni kezdte:

— Most kiadod a lelked! Innen nem szabadulsz meg élve!

Az asszony már elkékült, a szája, arca szederjessé vált, mikor hörgésére berohantak a házbeli, akik kiszabadították a bestiális ember körmei közül. *Lőrincz István* ez még jobban feldühösítette. A felesége reggel tojásokat vásárolt. Vett vagy száz darabot, hogy a piacon kiárusítsa. Mikor a férje meglátta a tojásokat, előkapta a kosarat és valamennyit a felesége fejéhez vagdosta. Aztán pofozni kezdte. Végül baltát ragadott és mint az örült izzé-porrá zuzta a takaréktűzhelyet. Kő-kövön nem maradt. A vacsorát kiöntötte az udvarra. Az asszony jajveszékélésére újból nekiroított és a balta nyelével véresre verte, úgy, hogy a nő eszméletlenül terült el. Ezalatt a ház lakói rémülten futottak rendőrért és a legelső posztot segítségül hívták. Az lefűlte a dühöngő férfit és beszállította a rendőrség épületébe, ahol biztos és hüvös cella nyílt meg számára.

— **Kossak csász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme.** *Weitzer János-utca* 3. sz. Telefon 657. 2811

— **Francia likőrök legbiztosabb készítésére,** — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér *Vojtek és Weisz*-nál. 17

Az eltűnt primadonna.

Hogyan szerződött el *Komlóssy Emma*.

*

(*Budapesti levél.*) Még csak egy hetes az új szezon és máris annyi érdekes eseménye van, hogy felsorolni is alig győzi az ember. Itt van mindenekelőtt a *Petrás-Komlóssy* eset, amely elsőrangú esemény minden színházi gourmandnak. A *Petrás-Komlóssy* eset részleteiben a következő:

1. *Petrás Sári* a múlt szezonban *Monte-Karlóban* járt és ott elrejtette mindenét. Nem maradt egy krajcárja, nem maradt egy darab ékszere, nem maradt egy jó toalettje, mindent, mindent pénzzé tett, hogy újra, meg újra megkísértesse a szerencsét a rulett-asztal mellett.

2. A szerenose nem kedvezett és Petrás Sári letörve bár, de fogyva nem, hazaérkezett. Itthon nem járt többé automobilon, se gummitalpas fiakkon, se rozoga konflison, csak villamoson és omnibuszon; sőt: gyalog, sajátlábúlag gyalog.

3. De mit tesz isten? Isten azt teszi, hogy Petrás Sári újra szabadságot kér és kap és — azóta senki sem tudja, hogy hova lett, merre jár, mit csinál, mik a tervei, milyenek a viszonyai.

4. Kalandos hírek jönnek: a) Petrás Sári megint gazdag, b) Petrás Sári férjhez megy egy amerikai milliárdoshoz, c) Petrás Sári leesett a lováról, élet és halál közt lebeg.

5. Kalandos hírek még egyre érkeznek, de a művész — haj! — nem érkezik meg. Már próbálni kellene; már játszania kellene; de — újra haj! — hir se jön felőle és Beöthy László kétségbeesetten tépné a maga haját és tépné hű Lázárja haját, ha történetesen ő is, Lázár is nem volna végig kopasz, mint a billiárdgolyó.

6. És amikor tetőpontján van a zavar, egyszer csak megszólal a telefon:

— Halló!... Halló!... — mondja Beöthy. — Halló!... Halló!... Ki beszél?...

— Itt egy közönség! — Hangzik a kagylóból.

— Mi tetszik?
— Mikor lép föl, kérem, a Komlóssy Emma?
— Kicsoda?
— A Komlóssy.
— A Komlóssy Emma?
— Igen.
— A jövő héten, kérem!

Ezzel a telefonbeszélgetés véget ér és Lázár, a titkár, csodálkozását el nem palástolva, fordul a direktorhoz:

— Igazgató ur, de hiszen Komlóssy Emma nem is tagja a színháznak.

Mire Beöthy:
— Lásza, Lázár, ez épen a maga tévedése. Komlóssy nem tag? De tag! Mától kezdve! Ettől a pillanattól kezdve! Rohanjon el hozzá és irassa alá vele ezt a szerződést!...

7. Denikve: Komlóssy Emma, a volt Népszínháznak ez a kitűnő tagja, a jövő hét esütörtökén debütál a Király Színházban, a Tánkos huszárok című operettben...

Az erkölcsös Budapest.

Koldus és kerítőnő.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 17.

A leányokkal való üzérkedés még mindig a legjobb magyar üzletek egyikének mondható, amikor látjuk, hogy a törvény szigorú rendelkezése ellenére is vigan folytatják. A budapesti rendőrségre tegnap érkezett egy följelentés, hogy Tolnay Sándorné, született Barthold Róza 58 éves varrónő, akiről kiderült, hogy a varrás csak mellékfoglalkozása volt, rendszeresen üzi a leánykereskedelmet. Nem a kivétel, hanem csak a helyi piac számára. Ugy „dolgozik”, hogy kimegy a Ligetbe, vagy helyközvetítő boltok előtt ténferog és ha nagy emberismerő szemével észreveszi, hogy a leány állás nélkül van, odamegy hozzá:

— Lelkem, angyalom, nem akar olcsó kovártélyt? — kérdezi.

Olcsó kovártély, az nagy szó ebben a drága városban annak, aki keres, hát még, aki kereset nélkül áll. Persze, hogy kapva-kap a szegény fehérség az alkalmon és megy Barthold Rózával, mint nyáj a kolomposa után. Barthold Róza pedig többet ad, mint a mennyit ígért. Egész ingyen szállásolja el az áldozatát, akiért eljön másnap egy másik kövér néni, ez

pedig megvette a szegényt a „háza” számára. Erre az üzletre rájöttek a rendőrségen, ahol most Róza asszonyt szállásolják el ingyen.

*

Ez egy másik eset, amelynek férfi, egy fél-lábu férfi a szereplője. Szkamilla Jánosnak hívják, 24 éves és koldulásból éldegél. A külteket látogatta, de tegnap a Sziv-utcába jött el és az egyik házban a hátsó lépcsőn át szeretett volna bejutni a lakókhöz. Utközben lefelé jött egy hároméves leánygyerek, kit cukorkákkal csalogatott, majd leirhatatlan fajtalanokdást kezdett vele. A merényletet a gyerek anyja vette észre és rendőrkézre juttatta a koldust.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Ujaradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, augusztus 17.

Hogy a kánikulaszerű meleget közben hűvösebb, illetve a levegő lehülése következtében kellemesebb napok váltották fel, a cséplés gyorsabban haladt előre, úgy, hogy ma már csak kevés helyen vannak vissza vele.

A gabonaüzlet irányzata a tartózkodó kínálat következtében szilárd.

A mai piacon eladásra került:

2500 mm. buza (uj)	13.60—14.—
600 mm. árpa (uj)	6.80—7.—
200 mm. tengeri (ó)	7.30—7.40
200 mm. rozs (uj)	8.90—9.—
100 mm. zab (uj)	7.10—7.20

A gabonaárak 50 kilogrammonként koronában értendők.

Budapesti áru- és értéktársaság.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 17.

Készáru: Kínálat, vételkedv korlátolt. 20 ezer mm. 5—10 fillérrel magasabb. Amerika 1/2-el olcsóbb.

Az árak 50 kilónként: számítva:

	Déli záriat	2 órai záriat
Tengeri 1910. májusra	7.15—7.16	7.15—7.16
Buza 1909. októ erre	13.79—13.80	13.79—13.77
Buza 1910. ápril isra	13.92—13.93	13.90—13.91
Rosk 1909. októberre	9.92—9.93	9.87—9.88
Zab 1909. októberre	7.52—7.53	7.46—7.47

Zérul 5 órakor.

Osztrák hitelrészvény ... .. 649.—
Magyar hitelrészvény ... .. 759.—

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 17. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm feletti súlyban — fillérig; közép páronként 400—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogramm feletti súlyban 140—142 fillérig; fiatal közép páronként 240—280 kilogrammig terjedő súlyban 142—146 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 145—146 fillérig.

Sertéslétszám: augusztus hó 14. napján volt készlet 29642 darab, augusztus 15. napján felhajtott 591 darab, aug. 15. napján elszállított 159 darab, augusztus 16. napjára maradt készletben: 30,064 darab.

A hízott sertésüzlet irányzata vevők változatlan.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)
Szenzációs éneklő mozgófénykép.

Műsor 1909. augusztus 18-án, szerda:

1. Nagyszájú hős. Humoros. — 2. Petroleumrobbanás Párisban. Látványosság. — 3. Pali nadrágja. Kacagató. — 4. Tunis látképe. Természet után. — 5. A lámpa. Humoros. — 6. Luna asszony nyakéke. Színes látványosság. — 7. Amerikai csikósok. Természet után. — 8. Pompeji végnapjai. Hístorial dráma.

9. Paraszt induló.

A kedélyes paraszt című operettből. Zenéjét szerző Leon Fall. Nagyszerű beszélő mozgófénykép.

Előadások délután 6 órától kezdve.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a ca. 63. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

PFaff

varrógépek

háztartási és ipari célokra.

★
Teljesen zajtalan járás.
Kedvező fizetési feltételek.
★

Minden egyes varrógépért a legmesszebb menő jóállás. Számtalan elismerés helybeli iparosoktól a gép jóságára.

Egyedüli képviselő

Hammer Vilmos

műszerész 2963

Arad, Szabadság-tér 7. sz.
Telefon szám 98.

MEGELŐZŐ ÉS GYÓGYÍTÓ
TUD. GYÓGYEREDMÉNYEK

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVÍZ

*zel gyomor, vesé-hólyag és
bélbántalmaknál oala-
mint asztma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

**KAPHATÓ: Nagy Farkas
és Fejér Gyula cégeknél
5841 Aradon.**

Nemesfajú

görög és sárga

dinnye

kapható: 2963

Hámory Gazdaságnál

Arad, Deák Ferenc-utca 3.

Nagymennyiségű

pléh-pánt

és

maculatura

jutányos áron

eladó.

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órás és ékszerész 2761
Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműk, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereztetnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

4 pár cipő

csak 5 korona 50 fillér

nevetséges áron kapható óriási mennyiségben történt bevásárlás folytán, míg a készlet tart. 1 pár férfi cipő, 1 pár női cipő barna vagy fekete bőrből, fűzős, erős szegezett talppal, legújabb szabásu, továbbá 1 pár férfi és 1 pár divatos női cipő, könnyű bőrből, a lelegegységesebb kiállítású s mind a 4 pár csak 5 kor. 50 fillérért kapható.

Megrendelésnél elegendő a hosszúság megadása. A megrendelés utánvét mellett

A. Gelb, cipőgyáruháza
Krakkau No. 115. küldendő.

Kicserelés vagy a pénz visszaküldése eszközöltek, miáltal a kár teljesen kivan zárva. 3031

Egyéves önkéntesek

legújabb előírás szerint
legjobban és legolcsóbban felszereltetnek:

Kolarits Nándor

első és legnagyobb délmagyarországi egyenruházati intézetében

Temesvár, Merczy-utca 10. sz.

Arjegyzék és költségvetéssel szívesen szolgálok. 3003

Legszolidabb kiszolgálásért cégem régi jó hírneve kezekedik.

Villanyvilágítás,

elektromotor, szellőztető, telefon, villámhárító, villamoscsengő és jelző berendezések.

Gáz- és villanycsillárok,

lámpák és izzótestek a legolcsóbb árak és legjobb kivitelben.

DIAMANT FERENC

Arad, Atzél Péter-utca 2.

(a színház főbejáratával szemben, Bohus udvar.)

Telefon 595. 2717

Építetők és szőlőbirtokosok figyelmébe!

Pankotai Cementárugár

Lengyel Sándor és Társa.

Hivatal: Telefon Pankota 9. sz.

Vasbeton és Beton.

Isztálló etető és itató járszák.
Víz és törköly, stb. tartányok.
Kutak és vízellátások.
Utátörzsek és hidak, Csatornázások.
Alapozások és minden a szakmába vágó munkák készítését a helyszínen.

Szállít:

Cementcsöveket különböző mértékben.
Lutcsöveket.
Tetőfedő hornyolt cserepet.
Vályukat különböző célokra.
Szőlőbirtokba eső, víz és permetsző kádakat.
Cementlapokat.
Pincze földemekeket.
Portland cementet.

3021

ad. 19140/1909. szám.

A m. kir. jószágigazgatóságtól.

Ajánlati felhívás.

Az aradi m. kir. jószágigazgatóság a műszaki osztálya részére szükséges irodai szerek és leltári tárgyak beszerzése céljából versenytárgyalást hirdet.

Az irodai szerek egy évi szükséglete körülbelül 1100 korona értéket képvisel.

A leltári tárgyak értéke 304 korona.

A papírfélék, másoló vászon mintái és az egy évi szükségletet feltüntető kimutatás, valamint a szállításra vonatkozó feltételek az aradi m. kir. jószágigazgatóság segédhivatalánál vannak közszemlére kitéve, ahol azok a hivatalos órák alatt betekintheők.

A szállítás 3 $\frac{1}{4}$ évre, vagyis az 1909. október hó 1-től 1912. évi december hó végéig adatik vállalatba és pedig a fentebb említett kimutatásban feltüntetett mennyiséggel, de kikötöttik, hogy ez a mennyiség a felmerülő szükséglethez képest 10% felemelhető, vagy leszállitható.

A papírfélék és másoló vászon minőségére és nagyságára a feltételekhez fűzött példányok lesznek mintául veendőek.

A szállítás nem az egész évi mennyiségben egyszerre, hanem $\frac{1}{4}$ évi rézletekben, illetőleg a jószágigazgatóság által előírt mennyiségben lesz teljesítendő és a jószágigazgatóság hivatalos helyiségében lesz átveve.

A zárt írásbeli versenytárgyalás Aradon a m. kir. jószágigazgatóságnál 1909. évi augusztus hó 31 napján d. e. 10 órakor fog megtartani és az ajánlatok a jelzett időig ugyan ide lesznek beadandók.

Ajánlatok csak a jószágigazgatóság által előírt minta lapokon lehet tenni, mely minta lapok a hivatalos órák alatt a jószágigazgatóság segédhivatalánál díj nélkül beszállítandók rendelkezésre.

Az ajánlattevő tartozik az ajánlott összeg 5%-ának bántpénz fejében valamely kir. adóhivatalnál történt letételét igazoló nyugta csatolása mellett lepecsételt, egy korona bélyeggel és kellő felírással ellátott írásbeli zárt ajánlatot benyújtani és az ajánlatban megajánlott összeg számokkal és betűkkel is tisztán és olvashatóan kiírandó.

Bántpénz fejében készpénz, vagy csak óvadékképes érték-papírok tehetőek le.

Az ajánlatnak tartalmaznia kell azon nyilatkozatot is, hogy az ajánlattevő a versenytárgyalási és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Elkésett, valamint utóajánlatok és táviratok figyelembe nem vétetnek.

Arad, 1909. augusztus 14 én.

Magyar királyi államjószágigazgatóság.

3109

(Utánnomás nem díjazatik.)

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul a Hajós-féle Anagallin használata által, nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen egyszerű. Ara egy üvegnek utasítással együtt 70 fillér.

Láb és kézizzadás

azonnal és teljesen elmúlik, ha az izzadó részeket „Peppo“-val ecseteljük. A mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtalanítja. — Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon és teljesen „Phenolsav“-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, a poloskáknek még a petéit is kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül egyszerű. — Egy üveg ára 70 fillér.

Hajvesztő

„Depillor“. E csodáhatású szerrel minden oly helyről, ahol a hajnöves alkalmatlan, mint az arc, nyak, kezek, azt egy pár perc alatt minden fájdalom nélkül eltávolítja. — Ara utasítással együtt 1 korona. 191

Ideális

legjobb, legtartósabb gummi óvszer a „NITER“, a világ legjobb preservativa. — 6 darab egy eredeti dobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —

APRO HIRDETÉSEK.**Zudakozódó,**

kérem teljes címét, akkor hajlandó leszek levelezésbe, bocsájtkozni. Virradás. 3026

Vidéki Izraelita urileány

ismeretséget kötne komoly szándéku izraelita fiatal emberrel. Választ „Nem család k” jelige Arad főposta. 3027

Keresek

sürgősen néhány napra jókarban levő 1 tizedes mérleget, szíves megkeresések „Tizedes mérleg” jelige alatt kérek. 2025

Képkjárúsítás

Raktáromban felhalmozott több ezer művészi képet heliogravurált, fény, olaj és színyomatot valamint a most alkalmi vétel, folytán birtokomba jutott **művészi rézmetszeteket** mélyen leszállított áron **kiárúsítom. Bloch H** papírkereskedése Arad, Andrássy-tér Salac-u. sarok. 1215

Szőlőcsomagoló papír,

kosár függiegyek jutányos áron kaphatók Pichler Sándor papírkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. Telefon 308. Vidéki megrendelések azonnal eszközölköttek. 2922

Kereskedelmi iskolát végzett fiatal ember helybeli nagy „Részvénytársasághoz” 80 korona kezdőfizetéssel azonnal felvétetik.

Ügynökök

hirdetések szerzésére felvétetik. Jelentkezések e lap kiadóhivatalában.

Modern kölcsönárunkba

érkezett újdonságok: Móricz Zs. Hét krajcár. Felicitas Rose: Heide-schulmeister, Zobeltitz: Die Körbe des Herrn von Wildenberg, Ingusz I. Fia Arad, Andrássy-tér 16. 178

Motoros cséplőgép,

három lóerős, Mayer gyártmány, teljesen jó karban jutányos áron eladó Menczer B. Ferencnél Nagy-Halmágyon. 2956

Segéd keresztetik

rőfös divatúru üzletbe, megkíván-tatódik magyar, német, szerb és román nyelv. — Ajánlatok Kiss György, Nagy Szt.-Miklós. 2987

Kézvezetőnőnek

ajánlkozik egy fiatal özvegy asszony, ki a házi teendőkhöz kellő jártassággal bír, esetleg vidékre is. Cím a kiadóhivatalban. 2983

Egy 2 H. P. szivógázmotor

felszereléssel, üzembeszűntetés miatt sürgősen, olcsón eladó. Értekezhetni Weitzer-u. 17. I/22. 2972

Újdonságok kölcsönözésrel

Ujvári: Az új keresztény. Blicher Clausen: Erősebb az életnél. Gömbösné: Az urasszony. Heyermans: Remény. Crawford: Arethusa. Tábori Kornél: Bünső nők. Pásztor Mihály: Cifra nyomoruság. Pemberton: Vezércsillag. Lorrain: Helie, a szobapincér. Maritimus: A nagy háború, kölcsönzésre kaphatók Kerpel Izsó kölcsönkönyvtárában Aradon. 262

Szülők figyelmébe!

Egy-két középiskolai tanuló intelligens uri családnál teljes ellátásra elfogadtatik és gondos nevelésben részesül. Tágas, kényelmes lakás fürdőszobával. Aulich Lajos-utca 2., I emelet, 19 ajtó. 2795

Engelhardt-féle Chassalla Sandalok

hölgyek, urak és gyermekek részére 2095

tennis cipők

kizárólagosan

Weinberger János cipő áruházában kaphatók.

Két évi jótállás!

125
Ara lúcalenként
4, 6, 8, 10 korona.

As elárúsító helyek kimutatásáért, árjegyséket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az OLLA gummi gyár Wien II/194. Praterstrasse No. 57

Szőlő eladás.

PAULISON a vasutól 10 pernyire, délkeleti fekvésű, f gy-tól védett

SZŐLLŐ

szép természettel együtt

eladó.

Kivánatra megmutatja a motorvont megállóhelyének közelében lakó Némedy Károly.

Értekezhetni 3020

Némedy Lajossal

Gyulán.

Magyar forrás. Húgyhajtó és Húgysavoldó Magyar forrás.

Szultán-forrás.

Nagyon kellemes, tiszta ízű, természetes szénsavban gazdag, bór és dus Lithion-tartalmu ásványvíz, nincsen kellemetlen mellékező.

Gyógyító és üdítő ital.

Dus Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségekben, csuzos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztő szervek hurutos bajainak gyógyítására. 1726

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat

Kötkezelőség és központi iroda: EPERJES. Igazgatóság: BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 22. — Kapható már külföldön is.

Telefon Eperjesen: 74. Budapeston: Igazgatóság: 111-98.

Kapható mindenütt. Vezérképviselet Arad és vidéke részére: Havas Ármán, Fő-utca.

Feltűnő újdonság!**DELICE**

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szívhat.

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.**Alkalmi vétel:**

Alsó lepedő varrás nélkül frt. 1.20

Remek szép zephyrek, jól mosható, 16 és 19 krajcár.

Maradék himzések és csipkék félárban

Napernyők és esernyők igen olcsó árakban.

Ruha vásznak:

teher és divat-színekben, óriási választékban.

Könnyű nyári szövetek és batisztok, himzett batisztok és csipke kelmék legnagyobb választékban.

Selyem tafet szoknyák ... frt. 5.50

Moire szoknyák . . . . . frt. 4.25

Fehér batiszt szoknyák . frt. 2.75

Reform fűzők 2 forinttól 3.50-ig.

HOFFMANN SÁNDOR, ARAD

Színház-épület.

701